



DE STER

September 1972 · 72e Jaargang · Nummer 9



Een inspirerende boodschap

VAN OUDERLING WILLIAM H. BENNETT
Assistent van de Raad der Twaalfen



Sinds het verschijnen van het Boek van Mormon is er een verbazingwekkende hoeveelheid oudheidkundig en wetenschappelijk bewijsmateriaal ontdekt, dat de waarachtigheid van het boek bevestigt. Het bestuderen van de stoffelijke bewijzen alleen brengt echter geen getuigenis voort. Om met ouderling Milton R. Hunter te spreken:

„Men zou zich kunnen afvragen waarom zoveel intelligente mensen het Boek van Mormon verwerpen. Misschien omdat er zoveel dingen in verband met de oorsprong, het behoud, het verschijnen en de vertaling ervan zijn die zij wonderbaarlijk noemen.

„De apostel Paulus legde uit dat de mens geestelijke dingen alleen kan begrijpen en ontvangen door de Heilige Geest Gods. Paulus legde uit dat: „niemand (weet) hetgeen Gods is, dan de Geest Gods.

„Maar de natuurlijke mens begrijpt niet de dingen, die des Geestes Gods zijn; want zij zijn hem dwaasheid, en hij kan ze niet verstaan, omdat zij geestelijk onderscheiden worden.“ (I Kor. 2:11, 14.)

„Daarom ziet de gewone mens, wiens hart niet geroerd is door de Heilige Geest, het Boek van Mormon en al de grootse en wonderbaarlijke dingen die Jezus Christus deed met betrekking tot de voorbereiding en het verschijnen ervan als iets dat fantastisch, verzonnen en onwaar is. Daartegenover staat dat de op geestelijke dingen ingestelde mens, als de Heilige Geest tot het hart en de ziel van een mens getuigt van de goddelijkheid van het Boek van Mormon, weet dat dit boek waarlijk van God afkomstig is, en deze werkelijkheid wordt voor zijn hele wezen uiterst belangrijk. Hij voelt zich ertoe gedrongen onophoudelijk te getuigen. Ik getuig tot u dat ik zeker weet dat het boek van Mormon waar is.“ O

DE STER

Uitgegeven door
DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS
VAN DE HEILIGEN
DER LAATSTE DAGEN

September 1972
72e Jaargang · Nummer 9

Eerste Presidentschap:
Joseph Fielding Smith
Harold B. Lee
N. Eldon Tanner

Raad der Twaalfen:
Harold B. Lee

Redactie

Doyle L. Green,
Director of Magazines
E. H. Chardon, coördinator
Kerkelijk Vertaalbureau
Biltstraat 153
Utrecht

Correspondent Hollandse Ring:
R. A. Mensink
Jacob Catslaan 13
Capelle aan den IJssel

Correspondent
Nederlandse Zending:
I. de Visser-Koppenberg
Arlaweg 52
Amersfoort

Abonnementen

Verschijnt eenmaal per maand,
prijs: f 8,— per half jaar,
f 15,— per jaar.

Gironummer

Voor leden van de Nederlandse
Zending: 240615 — t. n. v. Neder-
landse Zending, Amersfoortse-
straatweg 214, Huizen (N. H.)
Voor leden van de Hollandse Ring:
1673338 t. n. v. Administratie DE
STER, Amstelveen.
Nadruk van de in dit nummer voor-
komende clichés is verboden.

Drukker:

Paul Giese KG, Offenbach a. d. M.
West-Duitsland

INHOUD

Zegeningen van het priesterschap, president Joseph Fielding Smith	355
Hiervandaan kunt u er komen, ouderling Marvin J. Ashton	357
Onvoorwaardelijke liefde, ouderling Marion D. Hanks	360
Verantwoordelijkheden van de priesterschap, president Harold B. Lee	363
„Richt uw ogen op de hemel“, bisschop John H. Vandenberg	384
Herhalingen in de Schriften, John A. Tvednes	371
Interview met de beroemde onderzoeker Thor Heyerdahl	366
V en A, Arthur S. Anderson, Darwin L. Thomas, Terry Warner	372
Gij zult niet, ouderling Sterling W. Sill	381
Onze verantwoordelijkheid: De wereld redden, ouderling Delbert L. Stapley	388
Brigham Young en maatschappelijke verantwoordelijkheid, Arthur R. Bassett	375

DE kleine STER

Alma, de zoon van Alma, Mabel Jones Gabbott	143
Alles wel, Mary Pratt Parrish	130
De winnaars, Lovisa Hurtado	136
Puntraadsel, Phyllis Luch	129
Cijferaadsel, Milt Hammer	135

OP DE OMSLAG:

De Noorse onderzoeker Thor Heyerdahl besprak onlangs zijn jongste zeereis met jeugdige leden van de Kerk. Een deel van hun vragen en antwoorden vindt u op blz. 366 van dit nummer van DE STER. Behalve foto's van de onderzoeker en zijn jonge vrienden, ziet u op de omslag de Ra I in aanbouw, de Ra II in volle zee, en de „scheepsaap“ op een van de voorraadpotten.

Zegeningen van het priesterschap



Geliefde broeders van de priesterschap, ik ben dankbaar dat ik deze priesterschapsvergadering met u mag beleven, en ik wil graag enkele woorden zeggen over het uitoefenen van het priesterschap voor het welzijn van de mensheid.

Dit priesterschap verkondigt het Evangelie. Het delegeert het gezag van de Heer Zelf en het wordt ons gegeven om al het nodige te kunnen doen om onszelf en onze medemensen in het celestiale koninkrijk zalig te maken en te verhogen. In een van de eerste openbaringen aan de profeet Joseph Smith zei de Heer: „Indien gij goed zult doen, ja, en tot het einde getrouw blijven, zult gij zalig worden in het koninkrijk Gods, hetgeen de grootste van

alle gaven Gods is; want er is geen grotere gave, dan de gave der zaligheid.“ (L. en V. 6:13.)

Zaligheid, dan, de grootste zegen die een mens kan ontvangen, komt voort uit gehoorzaamheid aan de wetten van het Evangelie; en het Evangelie wordt bediend door de macht van het priesterschap; en zo wordt het priesterschap ons dan gegeven om onszelf en de andere kinderen van onze hemelse Vader te zegenen.

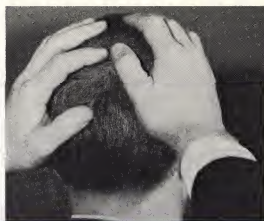
Door de macht en het gezag van het priesterschap wordt het Evangelie verkondigd, en welke grotere zegen kan een mens in zijn leven ontvangen dan het Evangelie?

Door de macht van het priesterschap worden mensen gedoopt tot

vergeving van zonden, en ontvangen zij de heiligende macht van de Heilige Geest in hun leven.

Wij ontvangen het Melchizedekse Priesterschap door een verbond. Wij beloven onze roeping te verheerlijken en te leven „bij alle woord, dat door den mond Gods uitgaat“. (Mt. 4:4.) De Heer belooft ons dat wij, als wij deze dingen doen, verhoging zullen ontvangen in de hoogste hemel van de celestiale wereld.

Het huwelijk voor tijd en alle eeuwigheid is een „gebod aan de priesterschap“, waarbij aan beide partijen koninkrijken en tronen worden beloofd, als zij hun verplichtingen waarachtig en getrouw nakomen.



Broeders die het priesterschap dragen zijn bevoegd de zieken in het huisgezin des geloofs te zalven, opdat getrouwe heiligen hun gezondheid en levenskracht terug mogen krijgen, indien zij niet „zijn aangewezen om te sterven“.

Zo gaat het op alle terreinen waarop de dienst van de Kerk zich beweegt. De zegeningen van de Heer worden de heiligen en de wereld geboden door middel van de bediening van diegenen die Hem vertegenwoordigen, die in feite Zijn dienstknechten en plaatsvervangers zijn, bereid Hem te dienen en Zijn geboden na te leven.

Ik pleit er bij alle broeders van de priesterschap voor de bevoegdheid die zij hebben ontvangen te

gebruiken om eerst zichzelf en dan hun medemensen te zegenen — altijd handelend in overeenstemming met de gevestigde orde van de Kerk.

Degenen die het kunnen en waardig zijn, moeten positief reageren als zij worden geroepen om in binnen- en buitenland het Evangelie te prediken. Echtgenoten moeten hun vrouw en kinderen zegenen. Allen moeten wij ervoor zorgen dat wij de zegeningen van het Huis des Heren, namelijk de zegeningen van het priesterschap die ons worden geschonken, kunnen ontvangen.

Broeders, dit dragen van het priesterschap is geen lichte of onbeduidende aangelegenheid. Wij hebben te maken met de macht en het

gezag des Heren, die Hij ons heeft gegeven door in deze tijd de hemelen te openen, opdat alle zegeningen wederom bereikbaar voor ons zullen zijn, zoals ze dat waren toen de mens in den beginne op deze aarde werd gezet.

Ik bid dat wij allen zullen leren wat onze plicht is; dat wij het priesterschap hoog zullen houden; dat wij onze roeping zullen verheerlijken; en dat wij ons priesterschap zullen aanwenden om onszelf en onze broeders te zegenen en alle mensen die acht slaan op de zaligmakende boodschap die wij naar alle delen van de wereld uitdragen. Ik wil nu mijn zegen meegeven aan allen die het priesterschap hebben

(wordt vervolgd op blz 359)

Hiervandaan kunt u er komen

OUDERLING MARVIN J. ASHTON
assistent van de Raad der Twaalfen

Toen ik mijn gedachten liet gaan over dit zeer grote gehoor van priesterschapsdragers en de dingen in mijn hoofd en hart die ik vandaag tot u wil zeggen, moest ik denken aan een verwilderde en verwarde jongeman in een enorme stad. Hij was verdwaald. Wanhopend hield hij een man op het trottoir staande en vroeg: „Hoe kom ik hiervandaan daar-en-daar?“ Na lang nadenken over wolvenkrabbers, druk verkeer, moeilijk uit elkaar te houden straten, kronkelende rivieren, verkeersaders, bruggen, tunnels enzovoorts, zei de man: „Daar kunt u hiervandaan niet komen.“

Dit antwoord kwam mij vaak voor de geest, vooral als ik nadacht over een aantal van onze jongeren in de plaats die zij nu in het leven innemen. Sommigen zijn verdwaald, verbijsterd, verward, angstig, ziek, onzeker en ontmoedigd. Wat is het toch tragisch in zulke benarde omstandigheden te verkeren en dan in antwoord op de vraag: „Hoe kan ik terugkomen op de plaats waar ik vandaan kom?“ of „Hoe kan ik komen waar ik heen wil gaan?“ te horen te krijgen: „Daar kun je niet komen vanaf de plaats waar je nu bent.“ De discipelen van de duivel leren dat er geen weg terug is: Maak plezier in je leven, iedereen doet het, zorg dat je „in“ bent, het is veel leuker om verdwaald te blijven. De duivel is een vijand van de wegen Gods, en hij zet aan tot zonde.

„Daarom komen alle dingen, die goed zijn, van God; en wat slecht is, komt van de duivel; want de duivel is een vijand van God, en strijdt voortdurend

tegen Hem, en verzoekt en verleidt voortdurend tot zonde, en om het kwaad te doen.“ (Moro. 7:12.)

Wat zal het een blijde dag zijn wanneer, in tegenstelling tot wat deze verdwaalde jongeman in die grote stad meemaakte, hij, of een ander, iemand kan vinden die zal zeggen: „Jazeker, u kunt daar hiervandaan komen. Kom, volgt mij maar.“

In nederigheid, maar met alle macht die in mij is, verklaar ik onze „verdwaalde“ jongeren, jongens en meisjes overal ter wereld, dat ze de weg terug kunnen vinden van de plaats waar ze nu zijn. Het grootse programma van de Kerk voor maatschappelijk dienstbetoon, dat functioneert als een tak van de priesterschap, steekt jongeren met maatschappelijke en emotionele problemen de helpende hand toe. Zoals president Smith vanavond al zei: door ons priesterschap eer aan te doen, kunnen wij hen helpen de weg naar vreugde en stabiliteit terug te vinden.

Jongelui, laat je niet misleiden. God heeft jullie lief. Hij geeft om je. Hij wil dat je terugkeert tot Zijn paden, waar troost, kameraadschap en doelbewustheid heersen. Wij leiders moeten onze jongeren op een doeltreffende wijze mededelen dat God hen liefheeft, waar zij ook zijn. Hiervoor moeten wij onze tijd en talenten opofferen.

„En vergeet de weldadigheid en de mededeelzaamheid niet; want aan zodanige offeranden heeft God een welbehagen.“ (Heb. 13:16.)

Ik bid God dat wij voortaan de positieve, de blijmoedige, de overvloedige levenswijze aan de mensen om ons heen zullen mededelen.

Ik wil u graag in het kort iets vertellen over een paar ervaringen van enkele

vrienden van ons, die het bewijs leverden dat u er wel kunt komen vanaf de plaats waar u bent.

Roger Locke, een vriend van mij, zit momenteel gevangen in de Staatsgevangenis van de staat Utah. (Toevallig ben ik een dezer dagen op bezoek geweest bij Roger om hem en zijn bewaker, John Turner, toestemming te vragen hier hun namen te noemen en iets over hun ideeën te vertellen.)

Tussen twee haakjes, jullie jonge dragers van het Aäronische Priesterschap, ik zou het op prijs stellen als jullie er goed aan denken dat ik in één opzicht hetzelfde probleem heb als de gedetineerden wanneer ik in een gevangenis op bezoek ga. Dat wil zeggen, binnenkomen is makkelijk genoeg, maar het kost me veel moeite er weer uit te komen. De moeilijkheid doet zich voor als gevangenen me staande houden omdat ze willen praten. Bij mijn laatste bezoek hield een jongeman me staande en we hebben een kwartier staan praten — een kwartier dat ik eigenlijk niet kon missen. Toen we uit elkaar gingen zei hij, en dat zal ik nooit vergeten: „Dank u wel dat u met me hebt gesproken.“ Op weg naar huis herinnerde ik me dat ik in dat kwartier misschien maar vierentwintig of vijfentwintig woorden heb gezegd; ik geloof echter dat dit het soort spreken en luisteren is dat wij nodig hebben. Maar dat is een ander onderwerp. Laten we teruggaan naar Roger. Hij zei:

„Ik wil niemand thuis er de schuld van geven dat ik nu in de gevangenis zit, maar het is een feit dat wij geen band in het gezin hadden. In de gevangenis doe ik mee aan de gezinsavonden. Als ik de ouders niet had die me door middel van dit programma voor maatschappelijk hulpbetoon zijn toegewe-

zen, zou ik het al lang opgegeven hebben. Deze mensen houden van me alsof ik hun eigen zoon ben. Dat heb ik nooit gekend, zelfs niet toen ik nog klein was. Nu geloof ik dat ik met hun hulp en met de hulp van anderen stap voor stap de weg terug zal kunnen vinden. Ik ben er niet trots op dat ik gedetineerd ben, maar ik ben wel trots op wat ik heb meegemaakt sinds ik hier ben. Wij hebben de neiging andere mensen de schuld te geven. Wij willen het onze ouders niet kwalijk nemen dat zij niet van ons houden, omdat we weten dat ze dat wel doen, maar misschien hebben zij in hun leven niet de leiding en aanwijzingen gehad die zij moesten toepassen toen zij ons grootbrachten."

Misschien zou Roger volgens de redenatie van velen onzer groot gelijk hebben als hij geloofde dat hij er niet in zou slagen de weg terug te vinden. Hij had al een te grote omweg gemaakt. Maar dat gelooft hij niet. In plaats daarvan dankt hij degenen die hem nu helpen, en hij is oprecht dankbaar voor de richting die zijn levensweg vandaag de dag volgt.

De kerkgangers onder de gedetineerden zijn helaas in de minderheid en vaak worden zij door hun medegevangenen betiteld met weinig parlementaire termen, maar deze fijne jongen, en gezegend zij zijn moed, geneert zich niet in de staatsgevangenis van Utah gerekend te worden tot „Gods Groep". Hij lijkt vastbesloten te zijn de weg terug te vinden van waar hij nu is.

Enkele weken geleden bezocht ik een zendeling. Tijdens ons gesprek informeerde ik: „Is uw vader lid van de Kerk?"

Hij zei: „Nee."

„Is uw moeder lid van de Kerk?" vroeg ik hem.

Zijn antwoord ging vergezeld van een glimlach: „Nog maar pas."

Ik zei: „Wilde uw vader dat u op zending ging?"

Hij antwoordde: „Nee."

„Wilde uw moeder dat u op zending ging?"

„Het kon haar eigenlijk niet schelen of ik ging of niet."

„Wie heeft u het sterkste beïnvloed

om tot het besluit te komen op zending te gaan?"

Zonder aarzelen zei hij: „Ikzelf. Ik heb altijd al willen gaan, en ik wist dat ik er succes mee zou hebben."

Ik keek deze jongeman aan en zei: „Te oordelen naar wat ik van u hoor en naar wat ik aanvoel van uw geest, zult u er inderdaad succes mee hebben." Hij is een vastbesloten man, iemand die maanden geleden had kunnen zeggen: „Mijn vader kan het niet schelen. Mijn moeder kan het niet schelen. Dus waarom zou het mij iets kunnen schelen?" Deze geweldige zendeling weet hoe belangrijk het is voorwaarts te gaan, en hij heeft de moed om verder te gaan langs de paden die tot geluk leiden. Hij bekende mij dat hij een keer de weg kwijt is geweest, maar nu weet hij absoluut zeker waar hij heen gaat en hoe hij er moet komen.

Tijdens een bezoek dat ik enkele maanden geleden aan een verbeteringstehuis voor jongeren bracht, werd mijn aandacht getrokken door drie meisjes die vlak voor onze godsdienstoefening met elkaar zaten te praten. Zo te zien waren ze een jaar of tien, twaalf. Later vernam ik dat men hen daar een paar dagen vasthield om te zien of enkele problemen opgelost konden worden. Terwijl ik stond te wachten tot ik met hen en de anderen deel kon nemen aan de dienst, schenen zij in een ernstig gesprek gewikkeld te zijn. „Waar zouden ze het over hebben?" vroeg ik me af. Mijn nieuwsgierigheid spoorde me ertoe aan iets dichterbij te gaan staan om een paar woorden van hun gesprek op te kunnen vangen. Ik was ontroerd toen ik een van de meisjes tot haar vriendinnetjes hoorde zeggen: „Ik vraag me af of er vandaag iemand komt die me mee naar huis wil nemen. Het zou fijn zijn bij iemand te wonen die me wil hebben."

Daar stond een meisje van tien jaar dat niet gewent was. Haar ouders hadden de autoriteiten de indruk gegeven dat zij het op prijs stelden als zij in het tehuis opgenomen werd, omdat zij dan van haar af waren. Het was fijn later te horen dat zij door de daartoe aangewezen maatschappelijk wer-



kers van de Kerk in een nieuw gezin was geplaatst, werd geadopteerd, en liefde en ouderlijke leiding kreeg. Liefhebbende pleegouders helpen haar nu haar weg te vinden in de warmte van de eenheid en verbondenheid van een gezin.

Veel drug-gebruikers doen tegenwoordig wanhopige pogingen hun weg terug te vinden. De weg is moeizaam, en het is een kolossale uitdaging. Het doet mij deugd te kunnen mededelen dat velen het klaarspelen, dankzij vrienden en vrijwilligers die lid zijn van de Kerk, priesterschapsdragers die om hen geven, voor ze zorgen en hen begrijpen. Heel vaak brengen onze blikken, onze onverschilligheid, onze ondoordachte opmerkingen en ons gebrek aan geduld de boodschap over: „Jij bent een hopeloos geval. Hiervandaan kun je niet terug. Je bent al te ver op de verkeerde weg.“

Nadat ik een bezoek had gebracht aan een van onze meisjes die al vele maanden in de ban van de verdovende middelen was, luidde haar enige bemoeiende opmerking na een openhartig gesprek van meer dan drie uur lang: „Dank u wel, dat u me niet uitgeveterd hebt!“ Twee bezoeken later vroeg ze: „Denkt u dat ik een goede onderwijzeres zou kunnen worden?“ In antwoord op een welgemeend „ja“ zei ze: „Dank u, ik zal het proberen. Over een jaar kan ik mijn onderwijsakte al hebben.“ Dit meisje is op de weg terug. Er is iemand die in haar gelooft, iemand heeft haar ervan overtuigd dat zij terug kan gaan van waar zij nu is. De „trip“ die zij nu meemaakt, zal haar weer naar huis voeren.

Mag ik vandaag al onze priesterschapsdragers, jong en oud, aanspo-

ren hun uiterste best te doen diegenen die tijdelijk afgedwaald zijn op te sporen en te leiden? Laten wij hen leiden door ons voorbeeld, onze liefde en overreding. Zij verdienen onze hulp. Zij hebben onze liefde nodig. Priesterschapsdragers, u die hier vanavond bijeen bent, doe uw priesterschap eer aan, bouw uzelf op door te bukken om iemand die tijdelijk zijn of haar weg kwijt is te helpen. Vergeet die machtige waarheid niet die in Mattheüs 23:37 staat: „... hoe menigmaal heb Ik uw kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkwijs een hen haar kiekens bijeenvergaderd onder de vleugelen; en gijlieden hebt niet gewild.“

Sta mij toe dat ik deze aanhaling nog een keer voorlees en er twee woorden ter vermaning aan toevoeg: „... hoe menigmaal heb Ik uw kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkwijs een hen haar kiekens bijeenvergaderd onder de vleugelen; en gijlieden hebt *Mij niet willen helpen!*“

Hoe velen van ons zijn actief bezig om de Heer te helpen Zijn kudde te vergaderen? Hoe druk is ieder van ons bezig met onze priesterschapstaken? Hoe velen van ons helpen als raadgevers van de hoge raad, als beroepskundige vrijwilligers, en helpers met aangeboren bekwaamheden ten behoeve van onze medeleden die ons nodig hebben? Toen onze Heiland verklaarde: „Indien gij Mij liefhebt, hoed Mijn schapen“ (zie Joh. 21:16), doelde Hij niet alleen op de degenen die we veilig binnen de kudde aantreffen. Ik verklaar tot ons allen vanavond, dat Hij onze hulp nodig heeft bij het opsporen van de verdwaalden en bij het terugvoeren van deze mensen.

Het veld is alreeds wit om te oogsten. Het verdwaalden willen weten hoe zij terug kunnen keren. Zij willen weten hoe zij er kunnen komen van de plaats waar zij nu zijn. Laten wij het niet moe worden. Laten wij niet vermoeid raken.

„Doch laat ons, goed doende, niet vertragen; want te zijner tijd zullen wij maaien, zo wij niet verslapen.“ (Gal. 6:9.)

Jezus was ons tot voorbeeld met Zijn uitnodiging: „Komt, volgt Mij na.“ Ik

acht het van wezenlijk belang dat onze Heiland Jezus Christus verklaarde: „Die Mij gezien heeft, die heeft den Vader gezien“, in plaats van „Die Mij gehoord heeft, heeft den Vader gehoord“. Het voorbeeld diende als getuigenis. Het leven was de preek. Het leven was de weg.

Ik getuig vandaag tot u dat God leeft, dat dit Zijn werk is en dat Jezus Christus onze Heiland en Verlosser is. Ook getuig ik dat wij door Zijn wil te doen en Zijn geboden te onderhouden kunnen delen in die grootse vreugde waarover we in de derde brief van de apostel Johannes lezen: „Ik ben zeer verblijd geweest, dat ik van uw kinderen gevonden heb, die in de waarheid wandelen.“ (II Joh. 4.)

En dit zeg ik in de naam van Jezus Christus. Amen.



(vervolg van biz 356)

ontvangen, die geordend zijn, die een ambt bekleden en die daarin getrouw werkzaam zijn.

Het is niet alleen onze verantwoordelijkheid om dit priesterschap te ontvangen voor ons eigen welzijn, maar ook om diegenen te zegenen en goed te doen die over de gehele aardbodem zijn verspreid, en die bereid zijn zich te bekeren en het Evangelie te ontvangen; wij zullen deze boodschap van verlossing uitdragen naar alle delen van de wereld. Dat is onze taak.

Ik wil uiting geven aan mijn waardering en aan de bereidheid mij bij u te voegen, geliefde broeders, om al het mogelijke te doen om elke ziel, waar ook ter wereld, die bereid is zich te bekeren, verlossing te brengen. Dit zeg ik in de naam van de Heer Jezus Christus. Amen.



Onvoorwaardelijke liefde

OUDERLING
MARION D. HANKS
assistent van de
Raad der Twaalven



Sinds den beginne heeft God zeer veel belangstelling gehad voor Zijn kinderen, degenen die veilig in de kudde waren, enkelen die afgedwaald waren, en degenen die zich nog daarbuiten bevonden.

We hebben het vanavond op de eerste plaats over degenen die erin zijn, of enkelen die daar misschien niet zo vaak zijn als wij wel zouden willen, en als zij zouden moeten zijn. Andermaal lees ik vol vreugde wat de profeet Alma schreef over enige mensen die ver van de kudde verwijderd waren, maar die er eens wel in waren geweest. Hij nam drie zonen van Mosiah, twee zonen van zichzelf en nog twee bekeerlingen mee om de Zoramieten te gaan onderrichten, die worden beschreven als mensen die in grote dwalingen waren vervallen, want „zij wilden de geboden Gods en Zijn inzettingen niet gehoorzamen. Evenmin wilden zij de voorschriften der kerk onderhouden om te volharden in het dagelijks bidden en smeken tot God, opdat zij niet in verzoeking mochten vallen. Ja, kortom, zij hadden in zeer vele gevallen de wegen des Heren verdraaid; daarom gingen Alma en zijn broederen het land in om hun het woord te prediken.” (Alma. 31:9-11.)

Terwijl dit gebeurde, zond Alma naar de Here een gebed op, zoals in ons hart leeft bij het luisteren naar de fijne jeugdleiders, die vanavond hier spreken. „O Here, wilt Gij ons doen slagen om hen weder tot U in Christus te brengen. Zie, o Here, hun zielen zijn kostbaar, en velen hunner zijn onze broederen; (Ik neem aan dat wij zonder meer mogen aannemen dat hij

dacht dat velen van hen nu en in de toekomst onze vrouwen en kinderen zijn); o, Here, geef ons daarom kracht en wijsheid, dat wij dezen, onze broeders, wederom tot U mogen brengen." (Alma. 31:34-35.)

Onlangs vestigde broeder Joe Christensen mijn aandacht op een fragment uit de geschiedenis van de Kerk, waarvan ik een gedeelte aan u wil doorgeven. In de *Documentary History of the Church* (deel 5, blz. 320-321) staat „Een korte beschrijving van de opkomst van de Hulpverlening voor jongemannen en jongevrouwen," overgenomen uit *Times and Seasons*.¹ U zult opmerken, zoals ook de bewerkter zegt, dat dit stuk meer te maken heeft met de jeugd dan met de hulpverlening, maar zo was het nu eenmaal getiteld.

„Eind januari 1843 kwam een aantal jonge mensen bijeen ten huize van ouderling Heber C. Kimball (u begrijpt wel dat dit werd geschreven door de profeet Joseph Smith), die hen waarschuwde voor de verleidingen waaraan de jeugd blootstaat, en hij vermeldde een bijeenkomst die in het bijzonder voor de jongeren gehouden zou worden ten huize van ouderling Billings; de volgende week werd er nog een vergadering gehouden, nu in broeder Farr's leskamer, die tot de nok toe bezet was. Ouderling Kimball hield toespraken waarin hij de jongeren ertoe aanspoorde de Schrifturen te bestuderen en zichzelf in staat te stellen „een reden te noemen voor de hoop in hun hart", en om bereid te zijn om tot daden over te gaan als hun huidige leraren en leiders achter de schermen waren verdwenen; bovendien om te vertoeven in verantwoord gezelschap en rein te blijven en onbesmet van de wereld."

Verder schrijft de profeet dat de daaropvolgende vergadering bij hem thuis werd gehouden, en hoewel het weer guur was, was de opkomst groot; het huis was tot de nok toe vol.

„Ouderling Kimball," schrijft hij, „hield, zoals gebruikelijk, een toespraak waarin hij zijn toehoorders waarschuwde voor het toegeven aan jeugdige hartstochten, en hij spoorde hen

aan gehoorzaam te zijn en nauwlettend acht te slaan op de raadgevingen van hun ouders . . ."

Dan zegt de profeet iets dat mij ontroert, en ik geloof dat het ook u, die met jongeren werkt, zal ontroeren: „Ik voelde mij minder op mijn gemak toen ik voor hen stond dan ik mij voor de koningen en edelen der aarde gevoeld zou hebben; want ik was op de hoogte met de misdaden die deze laatsten hadden begaan, en ik wist precies hoe ik hun zou moeten toespreken; maar mijn jonge vrienden hadden zich hieraan geenszins schuldig gemaakt, en daarom wist ik nauwelijks wat ik moest zeggen. Ik raadde hun aan zich te organiseren in een vereniging die ten doel had de armen bij te staan en ik noemde hun de naam van een arme invalide Engelse broeder . . . die een huis nodig had, zodat hij tussen de heiligen kon wonen; ik vertelde hun dat hij voor dit doel wat materiaal had verzameld, maar dat hij er niet mee kon werken en dat hij om hulp had gevraagd. Ik adviseerde hun een comité te benoemen om voor dit doel gelden bijeen te brengen en dit menslievende werk uit te voeren zodra het weer het toeliet. Ik gaf hun de adviezen die ik erop berekend achtte hun voor heel hun leven tot gids te zijn en hen voor te bereiden op een heerlijk eeuwig leven."

U ziet dat onze inspanning om vandaag de dag de jongeren te bereiken niet origineel is. Ze is ongeveer hetzelfde, gemotiveerd door ongeveer dezelfde behoefte en zeer zeker door dezelfde geest als die waardoor de mensen van vroeger werden geleid. Deze uitspraak van de profeet ontroerde me, omdat ik datzelfde gevoel had toen ik voor hen stond. Al jaren lang ben ik leraar, en wanneer ik hun onderwees heb ik nagedacht over hun toekomst, en ik leef nu lang genoeg om mijn innigst gekoesterde wensen voor velen van hun in vervulling te zien gaan, of het begin van de vervulling ervan, en, het spijt mij dit te moeten zeggen, ook de verwezenlijking van een aantal angsten. Zij vormen in feite een grootsse en opmerkelijke generatie, maar toch ben ik mij, zoals velen van u, be-

wust van de grote problemen waarmee al onze jonge mensen worden geconfronteerd, en van het feit dat velen van hen dringend hulp nodig hebben.

Voor sommigen van u zou het een interessante ervaring zijn eens enkele dagen getuige te zijn van de relatie die wij onderhouden met jongeren, door middel van persoonlijk, telefonisch of schriftelijk contact. Nog maar een paar dagen geleden stapte ik op een grote luchthaven uit het vliegtuig, ontmoette enkele leiders daar en een knap meisje van een jaar of zeventien, dat op mij wachtte. Ze was tegen de wens van haar ouders en anderen in van huis weggegaan, en was liftend naar een rock-festival gegaan. Op weg naar huis na dit avontuur — nu lifte ze in gezelschap van een jongen — werd ze door de politie opgepakt, gearresteerd wegens het in bezit hebben van drugs, voor het gerecht gedaagd en veroordeeld tot vijf jaar gevangenisstraf. Door de tussenkomst van onze plaatselijke broeders werd haar straf veranderd in een voorwaardelijke, maar haar strafregister is niet meer blanco en haar leven ligt in de waagschaal. Zij heeft een aantal beslissingen te nemen.

Op mijn bureau ligt een recente brief, een van de vele, van een angstig meisje, dat om hulp roept. Drie keer herhaalt zij de woorden: „Help me alstublieft." Binnen enkele uren kwam er een telefoontje, van een verontruste jongen, die hulp vroeg voor zijn vriend, die twijfelt aan een functie in de Kerk die hij meent niet te kunnen aanvaarden, hetgeen volgens hem zijn positie in de Kerk vaag en onhoudbaar zou maken.

In mijn hand heb ik een brief die ik twee dagen geleden van een gelovige, diepbedroefde vader heb ontvangen, wiens zoon, van ongeveer dezelfde leeftijd als de anderen, zich van het leven heeft beroofd, ondanks de inspanning van liefhebbende ouders en een fijn, gezond gezin. Ik zou willen dat ik de tijd had om een beschrijving voor te lezen van de manier waarop deze geweldige ouders al het mogelijke hebben geprobeerd. Dit is het ge-

zin van een zending, een toegewijd gezin, een gezin waar een hechte band bestaat; en toch beroofde deze jongen, overtuigd van zijn eigen waarde-loosheid, van het feit dat hij een mislukkeling was die door de fouten die hij had gemaakt al zijn rechten had verspeeld, zich van het leven. Zijn vader stuurde ook een afschrift van het briefje dat hij achterliet, en hij vroeg me zijn brief en de brief van zijn zoon aan te wenden zoals mijn oordeel en gevoelens me dit ingaven.

Wat kunnen wij doen? Hoe kunnen wij deze grootse generatie van jongeren helpen de eisen van hun tijd onder ogen te zien? Ik ben er zeker van dat wij niet alleen weldoordacht hun behoeften en problemen moeten onderzoeken, en de dingen die wij hun te bieden hebben, maar ook de wijze waarop wij dit willen doen, en wat wij in hun ogen zijn. Ik heb nog eens nagedacht over mijn eigen ervaringen, en ik zal nog snel een of twee voorbeelden geven. Mag ik dat dan wel doen in het licht van een uitspraak, die voor mij lange tijd zeer veel heeft betekend: „Lach of ween niet, verafschuw ook niet, maar begrijp.“

Welke problemen hebben zij onder meer? De volgende fundamentele opmerkingen stammen uit de ervaring met jongeren en van hun eigen lippen,

uit hun eigen leven. Ik kan ze samen vatten in vier of vijf behoeften.

Ten eerste hebben zij behoefte aan geloof. Zij moeten geloven. Zij moeten de leerstellingen, de geboden, de beginselen van het Evangelie kennen. Zij moeten in begrip en overtuiging groeien. Zij moeten aanbidden en bidden, maar zij leven in een tijd waarin alles zozeer in twijfel wordt getrokken, waarin twijfel wordt aange-moedigd.

Ten tweede hebben zij er behoefte aan te worden geaccepteerd zoals zij zijn, en er ook bij te horen. Zij hebben een gezin nodig, de belangrijkste maatschappelijke eenheid ter wereld; en zelfs als zij in een goed gezin leven, hebben zij buiten het gezin de steunende invloed nodig van andere mensen, burens, vrienden, bisschoppen, broeders, mensen.

Ten derde moeten zij actief betrokken zijn, meedoen, dienst verlenen, zichzelf geven.

Ten vierde moeten zij op de een of andere manier leren dat zijzelf belangrijker zijn dan hun fouten; dat zij de moeite waard zijn, waardevol, nuttig; dat men hen onvoorwaardelijk liefheeft.

De avond voor onze lieve dochter in de tempel in het huwelijk zou treden, knielden wij met ons hele gezin neer aan het eind van een geweldige gezinsavond. Ik geloof niet dat zij er bezwaar tegen heeft dat ik u vertel dat haar werd gevraagd te bidden, nadat wij samen hadden gelachen, gehuild en herinneringen hadden opgehaald. Ik herinner me niet veel meer van haar

gebed, de tranen, de vreugde en de lieflijkheid ervan, maar één punt herinner ik me nog wel: zij dankte God voor de onvoorwaardelijke liefde die zij had ontvangen. In dit leven krijgen wij niet vaak de kans ons triomfantelijk te voelen — te weten dat ons doel is bereikt, maar ik voelde me die avond heerlijk, en Gode zij dank dat zij werkelijk gelooft en begript wat zij zei. Geliefde broeders, wij kunnen onze liefde niet laten afhangen van een baard of kralen of gewoonten of vreemdsoortige meningen. Er moeten normen zijn, en daar moet de hand aan gehouden worden.

Ik zal u een stukje voorlezen uit de brief die de jongen achterliet die een eind aan zijn leven maakte: „Ik heb geen enkele hoop, alleen maar dromen die uitgedoofd zijn. Het is me nooit gelukt een voldoening schenkende relatie met andere mensen aan te knopen. Ik was bang voor de toekomst en nog een groot aantal andere dingen. Ik voelde me minderwaardig. Ik heb nauwelijks de wil iets te presteren, nauwelijks volharding of gevoel van eigenwaarde; vaarwel dus. Ik had naar u moeten luisteren, maar dat heb ik niet gedaan. Ik ben vorig jaar zomer begonnen LSD te gebruiken. Het is een hel.“ Wat een tragisch verhaal!

Wij moeten hun behoeften begrijpen. Zij moeten het Evangelie leren. Zij moeten geaccepteerd worden, erbij betrokken worden, zij hebben liefde nodig; en, broeders — en dit is mijn vijfde en laatste punt — zij hebben het voorbeeld nodig van goede mensen, goede ouders, die werkelijk om hen geven.

Een paar weken geleden ging ik naar de begrafenis van mijn neef, en ik zal u vertellen wat mij daar diep ontroerde. Een man die hem als raadgever heeft bijgestaan en die nu zelf bisschop is, zei van mijn neef: „Elke jongen heeft het recht in zijn leven een man als Ivan Frame te kennen.“

God zegene ons, opdat wij hen liefhebben, hen accepteren, hun geven wat zij nodig hebben om te zijn wat zij willen zijn, en te geven wat zij willen geven. Dit bid ik in de naam van Jezus Christus. Amen.



Verantwoordelijkheden van de priesterschap

PRESIDENT HAROLD B. LEE

Eerste Raadgever van het Eerste Presidentschap

In de afgelopen week zijn we met onze regionale vertegenwoordigers van de Twaalf een middag en een hele dag bijeen geweest, en bij die gelegenheid werd de aandacht gevestigd op het onderwerp: „Voor de Kerk is elk lid nodig, opdat allen te zamen mogen worden opgebouwd.“ We hebben enkele statistieken uitgewerkt, die nu in een kaartstelsel zijn vastgelegd, en daarmee zullen de regionale vertegenwoordigers naar de diverse regionale vergaderingen gaan om er de nadruk op te leggen hoe noodzakelijk het is diegenen die niet actief zijn in de Kerk de hand te reiken.

Misschien mag ik van de cijfers van één kaart gebruik maken om aan te tonen hoe belangrijk de zaak waar wij nu over spreken is. Op één kaart staan 353.000 dragers van het Melchizedekse Priesterschap vermeld, van wie de meesten een gezin hebben, en slechts 187.000 hiervan zijn actief; en daarbij wordt het bijwonen van één avondmaalsvergadering en een priesterschapsvergadering per maand als maatstaf gehanteerd. Of, met andere woorden, zij worden al tot de actieve leden gerekend als zij dat beetje doen. Van de 184.000 mannen van 21 jaar of ouder, die het Aäronische Priesterschap bezitten, en van wie de meesten ook een gezin hebben, zijn er — let wel — maar 17.000 actief. Tevens zijn er 48.000 mannelijke leden die niet geordend zijn, en 117.480 echtgenoten die geen lid zijn, en daarvan hebben de meesten ook een gezin. Zo zijn er dan van de ongeveer 700.000 volwassen mannen, van wie er velen een ge-

zin hebben, volgens de bovengenoemde normen bijna 500.000 niet actief, als wij ook de niet-geordende mannen en echtgenoten die geen lid zijn meerekenen bij het beschrijven van dit aspect van onze opdracht.

Welaan, broeders, nu trekken wij erop uit met het vaste voornemen deze broeders van ons op de een of andere manier actief te krijgen. Enkele jaren geleden was een van de zendingspresidenten met een groep van zijn zendingelingen ergens in het oosten van de Verenigde Staten aan het vergaderen in een zaal, waarvan het plafond in het midden werd gestut door een aantal pilaren, en hij zei tegen een van de zendingelingen: „Klim eens omhoog en duw die pilaar maar om.“

„Nou“, zei de zendingeling, „dat gaat niet.“

„Waarom niet?“

„Omdat het hele gewicht van het plafond op die pilaar rust.“

Toen vroeg de president: „Neem nu eens aan dat dat gewicht ervan af werd genomen. Zou u die pilaar dan wel kunnen omduwen?“

De zendingeling antwoordde: „Ja, dan wel, denk ik.“

Toen zei de president: „Welnu broeders, u en ik lijken heel veel op deze pilaren. Zolang wij in deze Kerk een gewicht aan verantwoordelijkheid te torsen hebben, kan de hele hel ons niet omver duwen; maar zodra dat gewicht van ons wordt afgenomen, zijn de meesten van ons een gemakkelijke prooi voor de machten die ons naar beneden sleuren.“

Wij willen elke drager van het priesterschap en elke vader van elk gezin verantwoordelijkheid te dragen geven. U moet bedenken dat we, als we het aantal zogenaamde niet-actieve leden vermenigvuldigen met het aantal leden

van een doorsnee gezin, tot honderdduizenden leden van deze Kerk komen die, tenzij wij er iets aan doen, niet in de tempel aan elkaar verzegeld zullen worden en derhalve in het hiernamaals niet in gezinsverband bij elkaar zullen horen.

Vergeet niet dat activiteit het hart van het geestelijk leven is.

Wij stellen voor dat u het volgende programma introduceert: Wij willen dat de bisschoppen de huisonderwijzers en quorumleiders vragen de namen van inactieve leden aan hun bisschop door te geven, vergezeld van suggesties ten aanzien van de wijze waarop deze mensen benaderd en in het kerkelijk werk betrokken kunnen worden. Wij willen dat de bisschoppen op hun beurt op dezelfde wijze aan hun ringpresident deze namen doorgeven, zodat er een zich voortzettende inspanning ontwikkelt en er een evaluatie wordt opgesteld over een zekere periode, waarin wij ons eerder op personen dan aantallen concentreren, waarin wij nagaan hoe groot onze liefde en creativiteit zijn aangaande de wijze waarop wij medemensen het beste kunnen bereiken en bijstaan door hen in de gelegenheid te stellen anderen te dienen.

In hun toespraken hebben deze broeders vanavond, uw aandacht gericht op dit essentiële onderwerp. Allemaal hebben zij punten aangevoerd die onze zorg en aandacht behoeven. In de Kerk hebben wij vele mannen in allerlei beroepen die vragen: „Waarom kunnen wij in plaats van op zending gaan om mensen te bekeren niet op zending gaan op een manier waarbij wij onze talenten, onze deskundigheid aanwenden om het werk des Heren te steunen?“

Dit is een programma waar we nog



meer over zullen horen, en hierdoor worden artsen, verpleegkundigen, landbouwkundigen en anderen opgeroepen te dienen als gewone zendingen, die er op eigen kosten opuit trekken, net zoals de bekerende zendingen, om een bepaalde tijd lang te helpen de levensstandaard van onze mensen te verhogen, in plaatsen waar die hulp nodig blijkt te zijn. Hierin zien wij een belangrijke stap vooruit en een grote toeloop van kracht van veel van deze mensen, die om een kans vragen te dienen op een gebied waar zij dienstbaar kunnen zijn. Hierdoor willen wij al die mensen bereiken die in zekere mate minder actief zijn dan ze moeten zijn, door hun iets te doen te geven. Gebruik uw fantasie, leiders, en zorg dat ieder een bepaalde verantwoordelijkheid krijgt die hem laat voelen dat de Kerk hem voor een bepaalde tak van dienst nodig heeft. Ik geloof dat ik dit al eens eerder heb

vermeld, en ik zeg het vanavond nog eens: ik herinner mij een ervaring van wijlen Adam S. Bennion¹ die naar de Strafinrichting van de staat Utah ging. Hij was dapperder dan anderen onzer wel eens geweest zijn die daarheen gingen. Hij begon een gesprek met de gedetineerden. „Jongens, ik zou jullie willen vragen door welke gebeurtenis in jullie leven jullie de fouten hebben gemaakt die er de oorzaak van zijn dat jullie nu binnen de muren van deze strafinrichting leven.“ Toen hij als het ware het ijs had gebroken, gaven zij hem één antwoord: „Wij zijn hier in deze strafinrichting, doordat er een tijd in ons leven was waarin wij het gevoel hadden dat het niemand iets interesseerde wat er met ons gebeurde.“ Naar verhouding zitten u en ik hier vanavond in een zekere mate van geborgenheid, maar de Here helpe ons, als wij ooit het gevoel zouden hebben dat het niemand iets interesseert wat

er met ons gebeurt. Een vader of een moeder of een kind, of iemand die niet actief is, die het gevoel heeft dat niemand om hem geeft, verkeert in een gevaarlijke toestand, en wij willen dat u al deze mensen de hand reikt en uw best doet om deze mensen tot een zekere mate van activiteit te brengen, zodra u daartoe uw hulp troepen kunt aanvoeren.

Jaren geleden woonde ik in Provo een vergadering voor echtparen bij, en een zuster getuigde toen van de vreugde die zijn intrede in haar gezin heeft gedaan toen haar man actief was geworden in de Kerk. Ze vertelde dat ze met haar man door de tempel was gegaan. Ze vertelde dat hij in-actief was geweest, dat hij had gerookt en dat hij niet was verhoogd in het priesterschap, en vertelde hoe iemand zich met hem had bemoeid en hem ten slotte heeft geholpen het ontvangen van het Melchizedekse Priesterschap waardig te

worden en erop voorbereid te zijn; en uiteindelijk had de bisschop hem een tempelaanbeveling gegeven. Nadat zij die prachtige avond had beschreven, zei zij: „Hier werden vijf kleine meisjes aan hun vader en moeder verzegeld. Deze man Gods verklaarde ons tot een gezin voor de eeuwigheid.“ Aan het slot van haar verhaal sprak zij haar getuigenis uit, en toen keek ze over de rand van het spreekgestoelte naar de voorste rij, waar haar echtgenoot zat. Het leek wel of ze op dat ogenblik vergat dat er nog meer mensen aanwezig waren buiten hun beide, en ze zei tegen hem: „Papa, ik kan je niet zeggen hoe gelukkig de meisjes nu zijn en hoe blij wij zijn met wat je voor ons hebt gedaan, want zie je, Papa, zonder jou, die het priesterschap draagt, zouden de kinderen en ik niet als gezin bij elkaar kunnen zijn in het hiernamaals. Gode zij dank voor onze Papa, die de sleutel draagt waarmee

hij de deur naar een eeuwig gezinsleven ontsluit.“

Ik zou wel willen dat alle ongeïnteresseerde vaders van de Kerk het getuigenis van deze vrouw hadden kunnen horen.

U, dragers van het priesterschap, vragen wij deze vaders nu wakker te schudden, nu het nog dag is en nu zij nog de tijd hebben om hun zegeningen te ontvangen voor de duisternis invalt. Moge de Heer ons helpen dit nu te doen en het visioen en de boodschap te bevatten waarover president Tanner en deze broeders u vanavond hebben toegesproken. Zij hebben u een blik laten werpen op dingen die wij kunnen doen als wij slechts ons priesterschap uitoefenen, dat de macht is waardoor God door middel van de mensen de zaligheid van Zijn kinderen tot stand brengt. Dat de Heer ons moge helpen dit te doen, dit visioen te bevatten en de oogmerken van wat wij

proberen te doen in de voor ons liggende jaren te verwezenlijken, bid ik nederig in de naam van de Heer Jezus Christus. Amen.

1 Bennion, Adam Samuel — (1886-1958) op 9 april 1953 tot apostel geordend.

Interview met de beroemde onderzoeker



Maar weinig mensen ter wereld zullen nog nooit gehoord hebben van de legendarische Noorse onderzoeker Thor Heyerdahl. Terecht is hij beroemd om zijn avonturen met de *Kon Tiki* en de *Aku-Aku*, en korter geleden met de *Ra I* en de *Ra II*. Om de heiligen der laatste dagen kennis te laten maken met de mensen die in deze tijd belangrijke bijdragen leveren, verzochten wij dr. Heyerdahl een interview met enkele mormoonse jongeren toe te staan.

V. — Van waar stamt uw belangstelling voor de dingen waardoor u nu wereldberoemd bent geworden?

Dr. Heyerdahl — Mijn belangstelling voor de oceanen is voortgekomen uit mijn verblijf op een klein eilandje van de Marquesas-groep in de Stille Oceaan in 1937. Wellicht is het interessant te weten dat ik, toen ik voor het eerst naar de Stille Oceaan ging, bang was voor water, niet kon zwemmen en niets afwist van boten of varen. Ik studeerde toen zoölogie aan de universiteit van Oslo in Noorwegen, en mijn bijvakken waren geografie en antropologie. De belangrijkste reden waarom mijn jonge bruid en ik naar die eilanden gingen was, dat ik een zoölogisch rapport wilde opstellen over de wijze waarop dieren er kans toe zagen een eiland te bereiken dat niet bij een aardverschuiving of iets dergelijks van het vasteland was afgebroken — deze eilanden zijn ontstaan door vulkanische werking.

Welnu, doordat wij de enige blanken waren die dat jaar bij de Polynesiërs op het eiland woonden, leefden we in nauw contact met de natuur. Om aan voedsel te komen moesten we het oerwoud in om het te verzamelen, of we moesten met een kano de oceaan op om te vissen.

Neem maar van mij aan dat je een totaal andere visie op de oceaan krijgt als je er met een kano op aan het peddelen bent dan door de dingen die je

in schoolboeken leest. In de loop van dat jaar ontdekte ik dat de wind en de zeestromingen het hele jaar door — dag en nacht — uit de richting van Zuid-Amerika kwamen. Dit was een belangrijke factor waarmee wij bij het vissen rekening moesten houden. Als we te ver buitengaats gingen aan de Aziatische kant van het eiland, zouden we niet meer aan land kunnen komen. Maar daar tegenover stond, dat we aan de Amerikaanse kant teruggeblazen werden, zelfs als we de peddels binnenboord haalden.

Dit alles zette me aan het denken. De toen door de wetenschap algemeen aanvaarde denkwijze luidde, dat de eilanden van Polynesië werden bevolkt door Aziaten, die er vanuit Azië heen peddelden — en dat is een afstand van 10.000 mijl. Ik begon me af te vragen hoe het mogelijk was dat de bewoners van deze eilanden er vanuit Azië heen waren gepeddeld, terwijl wij zo nog geen twee mijl konden afleggen zonder in de richting van Azië geblazen te worden. Zou het niet logischer zijn, dacht ik, als deze mensen, net zoals de dieren, de natuurwetten, de stromingen en de winden volgden, en van de Amerikaanse kant waren gekomen?

Tja, deze theorie riep een groot probleem op. Ik was sterk beïnvloed door mijn docenten, en ik was er ook van overtuigd dat de Polynesiërs uit Azië stamden. Het Maleis en de Polynesishe talen vertonen enkele overeenkomsten — het lijdt geen twijfel dat er zich in Polynesië Aziatische invloeden hebben doen gelden; de gedachte dat Amerika enige invloed had gehad, kon zelfs ik niet dan met veel moeite accepteren. Daarom ontwikkelde ik de theorie dat de Aziaten misschien met behulp van de wind en de stromingen van de Filippijnen langs Japan naar de noordwestkust van Amerika waren gedreven, waar de wind en de stroming afbuigen naar Hawaï. Toch was ik hiermee nog niet tevreden. Er waren te

Thor Heyerdahl

veel schakels in Polynesië die het met de grote beschavingen van de Andes verbonden — de enorme beelden op het Paaseiland, pyramiden, mummificering, operaties met behulp van een schedelboor, het hiërogllyphenschrift op de kleitabletten op het Paaseiland. Door alles en nog meer dingen werd verband gelegd tussen Polynesië en Zuid-Amerika, en niet Azië. Welnu, ik opperde de theorie dat men Polynesië op twee verschillende manieren had bereikt — met vlotten vanuit Peru en met dubbele kano's vanuit Azië via noordwest Amerika.

V. — Hoe werd uw theorie ontvangen?

Dr. Heyerdahl — Met veel geredetwist, met ontzaglijke debatten! De geleerden zeiden dat het onmogelijk was dat wie dan ook Amerika met een vlot zou kunnen verlaten. Ik had echter een heel boekwerk aan bewijsmateriaal verzameld, maar geen enkele geleerde wilde het lezen, omdat zij zeiden dat vlotten van balsahout en boten van riet de beste vaartuigen waren die de zuid-amerikaanse Indianen gebruikten, en zulke vaartuigen zouden in twee weken tijds volkomen doorweekt zijn en zinken. Zelfs mij klonk een boot van riet in die tijd als volkomen onzinnig in de oren. Dat liet ik dus buiten beschouwing. Maar ik dacht dat een vlot van boomstammen stevig genoeg zou zijn om de reis te doorstaan. Gelukkig wist ik helemaal niets van varen af, want anders was ik er nooit mee doorgestaan. Maar ik had genoeg geloof in mijn ideeën om er toch mee door te gaan. De geleerden bleven me waarschuwen dat een vlot van het licht balsahout, dat van een tropische Amerikaanse boom komt, in twee weken tijds zou zinken. Ze hadden een stuk droog balsahout genomen en dat in een bak water gelegd, en het zoog water op en zonk inderdaad in twee weken. Maar als je het net zo wilt doen als de Indianen, ga je het bos in, hak je een levende boom om, en de sap-

pen van de boom voorkomen dat het hout water opneemt. En zo bouwde ik vlak na de Tweede Wereldoorlog met nog vier Noren en een Zweed het vlot dat we de *Kon-Tiki* noemden, naar de legendarische zonnegod van Peru. We vertrokken uit Peru en in 101 dagen dreven we naar Polynesië. Het vlot bleef niet alleen verscheidene maanden voor de Polynesische kust drijven na onze aankomst, maar we hebben het meegenomen naar Noorwegen, en voor we het naar een museum brachten, heeft het eerst nog een half jaar op de Oslo Fjord gedreven.

V. — Werd de mening van de wetenschapsmensen door uw expeditie met de *Kon-Tiki* gewijzigd?

Dr. Heyerdahl — Nou, toen stak de storm eigenlijk pas goed op. Iedereen dacht dat ik alleen maar een goede zeeman was en dat was voor mij een enorme grap. Het punt is namelijk dat de bemanning van zowel de *Kon-Tiki* als van de expedities met de *Ra*'s helemaal uit landrotten bestond. We hoefden niets meer te doen dan ervoor zorgen dat we door de stroom werden meegenomen, dan kwamen we onherroepelijk aan de andere kant. In het ene land na het andere moest ik voor mijn ideeën vechten — in de Verenigde Staten, de Sovjet Unie, Duitsland, Engeland, en in onze eigen Scandinavische landen. Jaren lang bleef ik vechten, omdat de meeste geleerden eigenlijk geen afstand wilden doen van de opvatting dat Amerika een door de oceaan geïsoleerd soort aanhangsel van de rest van de wereld was, dat alleen over land te bereiken was, en nooit over zee. Door universiteiten en hogescholen overal ter wereld werd ik uitgenodigd om te spreken; en om mijn theorie betreffende zeevaartmogelijkheden kracht bij te zetten, leidde ik eerst archeologische expedities naar de Galapagos eilanden bij Zuid-Amerika, en later naar Paaseiland en eilanden nog verder uit de kust. We vonden

archeologisch en botanisch bewijsmateriaal, waarmee we konden aantonen dat Amerikanen uit de oudheid deze eilanden hadden bereikt. Geleidelijk aan kwam mijn theorie sterker te staan, en in 1961 stemden ongeveer 3000 geleerden tijdens een conferentie op Honolulu unaniem voor een resolutie, dat zowel Zuid-Amerika als Zuid-Azië de voornaamste gebieden waren vanwaar de bevolking en de cultuur van de eilanden in de Stille Oceaan stamden.

V. — Waarom bent u met de expeditie met de *Ra*'s begonnen? Bestaat er enig verband tussen deze expedities en die met de *Kon-Tiki*?

Dr. Heyerdahl — Ja, daar bestaat verband tussen. Bij de *Kon-Tiki* was het uitgangspunt het bewijzen van een theorie. Bij de *Ra*-expedities had ik geen theorie. Ik wilde alleen maar te weten komen of zo'n reis uitvoerbaar was. Ziet u, er was een ding waarmee ik niet geheel tevreden was, en dat is het feit dat er in Polynesië zoveel dingen schijnen te zijn die het verbinden met het andere eind van de wereld — Klein-Azië en Egypte. *Ra*, bijvoorbeeld, de naam van de zon in polynesië, was ook de naam van de zon en de zonnegod in het oude Egypte. En de kenmerken van de pyramide-bouw, zonnabidding, mummificering, wegenaanleg en nog meer elementaire dingen die we in Zuid- en Midden-Amerika tegenkomen, treffen we ook aan de andere kant van de Atlantische Oceaan aan. Hiermee had ik niet rechtstreeks te maken, tot er een jaar of vijf geleden in Argentinië een congres van experts op het gebied van de Amerikaanse Indianen werd gehouden. Men vroeg mij een wetenschappelijke conferentie te organiseren over de mogelijkheid van contact tussen volkeren van de andere kant van de Atlantische Oceaan met Amerika van vóór de Columbiaanse periode. Er werden talrijke redenen aangevoerd waarmee aangetoond kon

A — Men is de macht over het roer kwijt, en de Italiaanse alpinist Carlo Mauri helpt civiel ingenieur Norman Baker uit de V.S. een zeeanker uitwerpen als de beide stuurriemen weer breken. **B** — We hebben veel grafreliëfs en oude schilderijen bestudeerd bij het ontwerpen en bouwen van de *Ra*. **C** — Egyptische scheepbeschildering werd bereid volgens een oud recept dat we in het museum van Caïro aantreffen. **D** — Slechts 600 mijl uit de kust brak de *Ra* / in stukken en zink zij. **E** — Ik onderzoek de oudste modellen van papyrusboten die gevonden werden in Egyptische mummiegraven. **F** — Tijdens een van de dagelijkse onderzoeken constateren we de verontrustende vervuiling van de zee. Samengeklonterde olievelden met meedrijvende brandstoffen treffen we vaak aan. **G** — Naar een eeuwenoud gebruik van zijn voorvaders, draagt de Egyptenaar, George Sourial, een zwemvest van papyrus om zijn schouders.



worden waarom een dergelijk contact niet tot stand gebracht had kunnen worden. En een van die redenen had te maken met een papyrusboot. Men maakte duidelijk dat de Amerikaanse Indianen in de tijd dat zij door de Europeanen werden ontdekt, en tot voor kort op het Titicacameer, grote boten van papyrusriet bouwden, die precies overeenkwamen met die, welke de oude Egyptenaren voor hun scheepvaart op de Nijl gebruikten. Maar de deskundigen zeiden dat dit een blijkbaar door twee volkeren onafhankelijk van elkaar gedane uitvinding betrof, omdat het in die tijd niet mogelijk was van Egypte naar Peru te varen. Bovendien, zeiden zij, zou de boot van riet het nooit lang genoeg uithouden voor zo'n reis. Ze zeiden dat hij het nog geen twee weken zou uithouden. Ach, het was weer hetzelfde liedje — precies zoals met het vlot van balsahout. Ik was ervan overtuigd dat de wetenschap het aangaande de rieten boot bij het verkeerde eind had.

V. — Waarom? Wat wist u over rieten boten?

Dr. Heyerdahl — Ik wist toen dat de geleerden zich vergisten in hun opvatting dat er alleen in Egypte en Peru rieten boten waren. Ik ontdekte dat ze, toen Mexico werd ontdekt, overal in dat land werden gebruikt. Ze werden in verspreide streken rond de Middellandse Zee gebruikt, van Mesopotamië, Egypte en de Griekse eilanden en Sardinië tot de Atlantische kust van Marokko ... Dit was een route met korte sprongtjes, waarvan de grootste sprong die van Marokko naar Midden-Amerika was. Dus als men met een papyrusboot de oceaan kon oversteken, was er reden om aan te nemen dat deze overeenkomsten betreffende papyrusboten en andere culturele overeenkomsten tussen de beide Amerika's en het gebied rond de Middellandse Zee en andere basis hadden dan onafhankelijke ontwikkeling. Zelfs bij mijn onderzoekingen van het Kratermeer op het Paasland, 2000 mijl van Peru, ontdekten we dat de eilandbewoners uit de geïrrigeerde moerassen van Peru rietsoorten had-

den aangevoerd en die rond de tijd dat Christus op aarde was op het eiland in zoet water hadden geplant. Die rietsoorten werden aangevoerd om rieten boten te kunnen bouwen, die volkomen gelijk zijn aan die op het Titicacameer. Dit was voor mij een sterk argument voor de zeewaardigheid van een rieten boot.

Bovendien hebben mijn onderzoekingen mij aangetoond dat wij ons lelijk vergissen als wij denken veel intelligentier te zijn dan de mens van de tijd van het oude Mesopotamië en Egypte met hun hoogstaande cultuur. Ik was ervan overtuigd dat de rieten boot een goede boot was; anders zouden die mensen hem nooit gebouwd hebben, en dan zouden ze zeker niet honderden, ja, duizenden jaren doorgestaan zijn met de bouw ervan. Maar nogmaals stootte ik op de beweringen van geleerden, die zeiden dat een dergelijke boot zotheid was. Zelfs het Papyrus Instituut in Caïro hield vol dat papyrus in waterreservoirs aan proeven was onderworpen en dat het binnen twee weken volkomen doorweekt was van het geabsorbeerde water. Men had daar ook proeven uitgevoerd met papyrus in zeewater, en daarin loste het op en verging het. Maar door mijn ervaringen met de *Kon-Tiki* wist ik dat er een groot verschil bestaat tussen het materiaal en een boot. Net zoals met ijzer — laat het in het water vallen, en het zinkt, maar toch hebben we *Queen Mary's* en reusachtige oorlogsschepen van ijzer gebouwd, en die drijven.

V. — Hoe wist u hoe u uw papyrusboot moest bouwen?

Dr. Heyerdahl — Wel, ik had de muurschilderingen en de tekeningen van papyrusboten op de wanden van vroeg-Egyptische graven nauwkeurig bestudeerd. En net als met de Peruviaanse Indianen, kwam ik tot de conclusie dat ik het beste de adviezen van mensen die deze boten nog bouwden kon winnen. Omdat ik vanuit Marokko in Afrika zou vertrekken, besloot ik de Afrikanen om hulp te vragen. Ik wendde me tot leden van een stam nabij het Chadmeer, die tegenwoordig nog

steeds gebruik maken van rieten boten. Deze mensen en ik bouwden samen de *Ra I*. We merkten echter dat de leden van deze stam hun boten anders bouwden dan de Egyptenaren uit de oudheid. De boten van de Egyptenaren hadden een hoge boeg en een hoge achtersteven — en ze waren puntig, wat volkomen geschikt is voor het bevaren van oceanen. Maar op het Chadmeer heb je geen hoge golven, en deze rieten boten hebben ongeveer de vorm van een slagtaand van een olifant.

V. — Waarom is het met de *Ra I* niets geworden? Wat leerde u tijdens die tocht over de papyrusboten?

Dr. Heyerdahl — Laat ik u eerst vertellen dat wij bij de bouw van de *Ra I* hebben gedaan wat elke zeeman gedaan zou hebben. We maakten gebruik van de zeer goede adviezen en aanwijzingen van de bouwers aan het Chadmeer, maar we hebben ook alle fouten gemaakt die we maar konden maken. Zelfs met al die fouten en blunders bleven we in de richting van Amerika drijven — daar konden we in feite niets aan veranderen. We waren bij wijze van spreken op de transportband terechtgekomen, en we zouden aanlanden op het punt waarvan ik wist dat we daar zouden aankomen. Maar toen we 600 mijl bij Barbados vandaan waren, hadden de golven ons kajuitje zo vaak heen en weer laten schuiven, dat de touwen aan één kant kapot waren, en we begonnen onze papyrus te verliezen. We moesten met touwen onder de boot door zwemmen om de papyrus steeds weer bij elkaar te binden. Dit ging allemaal goed tot we in de buurt van de Caraïbische Zee kwamen, waar we gezelschap van zo'n dertig haaien kregen. Toen mijn Egyptische vriend bijna een been kwijt was geraakt, maakte ik een einde aan al dat zwemmen onder de boot, en we moesten lijdelijk toezien hoe onze papyrusboot geleidelijk aan uit elkaar viel en keurig achter ons aan dreef — terwijl we na twee maanden op zee nog steeds drevén! Het was een moeilijk karwei voor mij. Al mijn mannen wilden doorzetten. Als leider wist ik

dat we het zouden halen, dat er nog genoeg van het vaarttuig over was gebleven; maar ik wist ook dat het risico dat we een of twee bemanningsleden zouden verliezen groot was. Ik achtte een wetenschappelijk experiment niet zoveel waard dat er mensenlevens voor op het spel gezet moesten worden. Het was verschrikkelijk te weten dat al mijn bemanningsleden verder wilden gaan, terwijl ik besloot ermee op te houden. Maar we hebben de tocht toen afgebroken.

V. — Wanneer besloot u de tocht met de Ra II te maken? Al toen u nog op de Ra I was?

Dr. Heyerdahl — Nee, want vanuit wetenschappelijk oogpunt gezien, bewees de Ra I meer dan de Ra II — veel meer. De Ra I begon haar reis geheel en al als een onbestuurbaar vlot — de beide stuurriemen braken we al op de eerste dag buitengaats — en toch kwamen we op onze bestemming aan. Daar bodderden we — allemaal landrotten met maar één zeeman aan boord; één man wist niet eens dat oceanawater zout was, voordat hij het had gedronken. En toch belandden we ten slotte op het punt waar we geacht werden terecht te komen.

Tevens hadden we aangetoond dat een papyrusboot niet binnen te twee weken zou zinken — we waren vijftig dagen op zee geweest. En we hadden alle fouten gemaakt die we volgens het boekje maar hadden kunnen maken. Ik wist dat de reis veel gemakkelijker te maken was geweest, als we de kennis hadden gehad die men in de oudheid bezat. En de afstand die de Ra I had afgelegd was bijna twee keer zo groot als de kortste afstand over de Atlantische Oceaan. Daarom was ik na de reis met de Ra I niet van plan een tweede expeditie te ondernemen.

V. — Hoe reageerden de wetenschapsmensen op de tocht met de Ra I?

Dr. Heyerdahl — Daarom ging ik juist met de Ra II aan de slag. Ik merkte dat er nog steeds mensen waren — de extreme isolationisten — die nog steeds zeiden dat het onmogelijk was,

en zij legden de meetlat langs die laatste paar honderd meter. Zij zeiden dat die juist het belangrijkste waren: als je niet echt het eindpunt had bereikt, had je niet bewezen dat het mogelijk was. Bovendien bleef mijn eigen nieuwsgierigheid in verband met rieten boten boten toenemen. Door te blijven onderzoeken vernam ik dat de Aymara Indianen van het Titicacameer in Bolivia boten bouwden die veel leken op die van de oude Egyptenaren — meer dan die in centraal Afrika. Ik vond het de moeite van een tweede experiment waard, vanwege de manier waarop zij de boeg bouwden, en ook binden zij de bossen papyrus op een totaal andere manier bij elkaar. Daarom nam ik vier Aymara Indianen mee naar Marokko om de Ra II te bouwen. We bouwden een boot van veertig voet lang, tien voet korter dan de Ra I, en volgens een ander ontwerp. Op 17 mei 1970 voeren we uit, en na 57 dagen varen — dat is 3.270 mijl — bereikten we Bridgetown op de Barbados eilanden. De Ra I was op 25 mei 1969 uitgevaren, en op 18 juli hadden we haar op 600 mijl van Barbados verlaten.

V. — Hoe kwam u aan uw bemanningsleden voor de reizen met de Ra's?

Dr. Heyerdahl — Ik wilde mannen van verschillende nationaliteiten hiervoor aanstellen om te bewijzen dat we ondanks verschillen in taal, politieke overtuiging, godsdienst of cultuur konden samenwerken. Dus voor de Ra I koos ik zeven mannen uit, die onder of door vrienden uit diverse nationaliteiten werden gekozen. Op de Ra II hadden we acht bemanningsleden, en op twee mensen na bestond de bemanning uit dezelfde mensen. Ik kwam uit Noorwegen, onze enige zeeman was een Amerikaans civiel ingenieur die ik jaren eerder op Tahiti had leren kennen; onze antropoloog was een Mexicaan; we hadden een Italiaanse alpinist; onze scheepsarts was een Rus; en we hadden een Egyptische diepzeeduiker. De Ra I had onze Afrikaanse papyrusdeskundige van het Chadmeer aan boord. Op de Ra II hadden we in plaats van hem een Marokkaanse zakenman, en bovendien had-

den we een Japanse cameraman aan boord. Bij het uitkiezen van mijn bemanningsleden koos ik met opzet mensen die de conflicten van het mensdom symboliseerden — kleurling en blanke, Jood en Moslim, Rus en Amerikaan.

V. — Was u tevreden met het verloop van dit experiment?

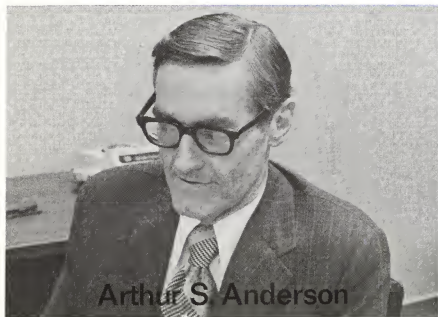
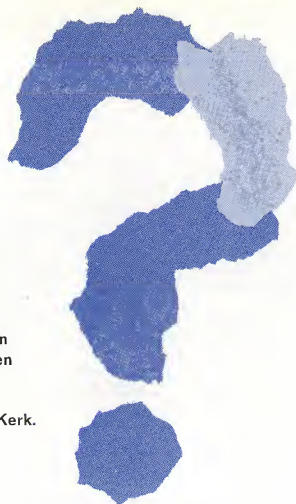
Dr. Heyerdahl — Dik tevreden. Dit was waarschijnlijk wel het meest geslaagde deel van de reis. We hadden wat meningsverschillen en problemen — vooral taalproblemen. Tijdens een storm konden we voorop de boot niet horen wat er achterop werd geroepen. We spraken Engels, Frans en Italiaans, tot wij zo ons eigen soort Esperanto hadden ontwikkeld. Maar in feite waren onze problemen minuscule. Je gaat een instinctieve soort samenwerking ontplooiën. Ik geloof dat we met acht Noren meer problemen gehad zouden hebben dan met deze gemengde groep. We leerden dat geen enkele ruimte te klein is, dat geen enkele spanning te groot is, als de mensen de handen maar in elkaar slaan om samen in leven te blijven. Dat was een boeiende ervaring. Aan het eind van de reizen waren we de beste vrienden.

V. — Wij bestuderen allemaal het Boek van Mormon, en wij zijn er benieuwd naar hoe u de oude en de nieuwe wereld zou vergelijken.

Dr. Heyerdahl — Ik ben geen mormoon, en ik ben niet op grond van enige godsdienstige overtuiging tot mijn conclusies gekomen. Ik begrijp dat wij langs geheel en al verschillende wegen tot onze conclusies gekomen zijn. Wat ik wel kan zeggen is, dat ik, aan de hand van de onderzoeken die ik doe, steeds meer tot de conclusie kom dat er verband bestaat tussen de mensen in de nieuwe wereld en de mensen in de oude wereld, hetgeen een gunstig licht schijnt te werpen op de dingen die u bij mijn weten langs andere wegen te weten bent gekomen. Uit mijn onderzoeken resulteert een steeds sterker wordende overtuiging dat er een zekere schakel bestaat tussen het gebied rond de Middellandse Zee en de gebieden rond de Golf van Mexico. ○

V + A

De antwoorden zijn bedoeld als hulp en perspectief, niet als leerstellige uitspraken van de Kerk.



„Moeten meisjes wel op zending gaan?“

Hierin liggen twee vragen besloten: Zou de zending goed voor het meisje zijn? en: Zou het meisje goed voor de zending zijn?

Het antwoord op de eerste vraag is: over het algemeen wel. Bijna elk meisje met een positieve instelling en het verlangen om te dienen zal veel voordeel hebben van het vervullen van een zending. Zij kan hetugenis versterken, haar leven vastere vorm geven en een geest van verraagzaamheid en liefde ontwikkelen, zelfvertrouwen en

een positieve instelling verkrijgen, huis, ouders en familie leren waarderen en de belangrijkheid inzien van het kiezen van een echtgenoot, waarmee zij niet alleen naar de tempel maar ook naar het celestiale koninkrijk zal gaan. Zij zal de vreugde en voldoening voelen, die voortkomen uit volledig onzelfzuchtig dienstbetoon aan anderen.

Zou het meisje goed voor de zending zijn?

Deze vraag kan niet zomaar zonder meer beantwoord worden. Het is een persoonlijke kwestie. De zendelinge van vandaag is een energiek, jong (meestal net 21 jaar oud) enthousiast meisje, dat over het algemeen ongeveer tweemaal zoveel bekeerlingen maakt als de gemiddelde zendelinge. Gewoonlijk is zij in het zendingsveld werkzaam omdat zij het verlangen heeft om te dienen en niet omdat er sociale druk op haar wordt uitgeoefend.

Een meisje dat in het zendingsveld gaat werken omdat zij een oplossing voor haar persoonlijke problemen tracht te vinden, zal zich heel waarschijnlijk niet op haar gemak voelen. Het pittige werkschema van het zendingsveld laat weinig tijd of plaats open voor zonderling gedrag of het oplossen van persoonlijke problemen.

Over het onderwerp „meisjes en zending“ heb ik mijn raad van adviseurs geraadpleegd — drie van mijn kinderen: Leola (een aangenomen dochter), die op zending is geweest in North Carolina-Virginia; Roger, die dit jaar van een zending in Washington teruggekeerd is en Greg, die op het ogenblik op zending is in California. Hier volgen hun commentaren in een notepad:

Leola: „Er zijn bepaalde mensen die gemakkelijker door zusters benaderd worden en zich voor hen openstellen. Wij ondervonden dat in het bijzonder in militaire gebieden waar de echtgenoot weg was en de vrouw gewoonlijk geen mannen in haar huis wil binnenlaten.“

Roger: „De zendelinge-zusters in onze zending werkten hard, waren conscientieus en altijd opgewekt.“

Greg: „Ik heb niet veel tijd om te schrijven; ik moet mij haasten. Ik ben moe! Waarom? Omdat wij vandaag met de zusters werkten, en die waren onvermoeibaar. De zusters doen ni onze zone de vonken eraf vliegen.“

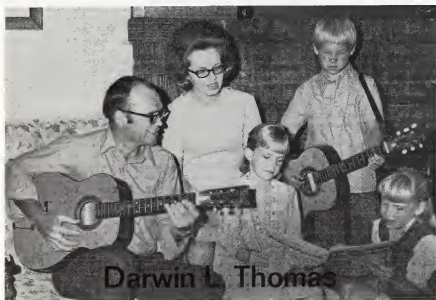
Om te helpen bij de beslissing om op zending te gaan, stelde Greg voor de vierde afdeling in de Leer en Verbonden te lezen: „Daarom, indien gij verlangens hebt om God te dienen, zijt gij tot het werk geroepen.“

Neem goede nota van de twee vereisten: *verlangen* en *verbintenis*. Een zuster (of een ouderling) moet bij het aanvaarden van een roeping om op zending te gaan gemotiveerd worden door het verlangen God te willen dienen. Als het verlangen om Hem te dienen sterk genoeg is, zal de zendeling begrijpen dat het een 100 procent verbintenis is erop toe te zien „dat gij Hem met geheel uw hart, macht, verstand en sterkte dient.“ (L. en V. 4:2.) Als u dit niet van harte doet, is er weinig reden waarom u zich er lichamelijk voor zou inspannen. Het is die 100 procent verbintenis die van het zendingswerk een gelukkige, produktieve ervaring maakt. Zonder die verbintenis kan het een lange, ellendige tijd zijn.

En de beloning? hij, die met al zijn macht zijn sikkel inslaat, legt iets terzijde, opdat hij niet omkome, doch zaligheid voor zijn ziel verwerve;" (L. en V. 4:4.) Groot zal dan uw vreugde met deze (de bekeerling, die u hebt helpen beïnvloeden) zijn in het koninkrijk Mijns Vaders!" (L. en V. 18:15.)

Arthur S. Anderson

Lid van het comité voor de lerarenopleiding



Hoe en met welke methode kan ik te weten komen of ik de juiste persoon gevonden heb om te trouwen? Bij hoeveel waarden moet ik een compromis sluiten? Mijn vriend (een actief lid) en ik kunnen elkaar gelukkig maken, maar we maken vaak ruzie."

Vragen als deze worden in vele westerse samenlevingen, waar de persoon die wenst te trouwen zelf de verantwoordelijkheid draagt een partner te kiezen, gesteld. In sommige beschavingen hebben de mensen zich dat nooit hoeven af te vragen, want de ouders waren daar verantwoordelijk voor het vinden van de juiste huwelijkspartner voor hun Jannie. In onze omstandigheden is dat niet het geval. Jannie moet zelf de beslissing nemen.

Er zijn mensen die beweren dat Jannie „zal voelen" of het de ware Jakob is. Anderen zeggen dat als Jannie verstandig is zij „zich het hoofd niet op hol zal laten brengen." Het fundamenteel dilemma waar veel mensen mee geconfronteerd worden bij het kiezen van een partner wordt weerspiegeld in het tegenstrijdige advies dat men in de bovenstaande stukjes wijsheid uit de volksmond vindt; namelijk, in hoeverre moet men op gevoelens en emoties vertrouwen en hoeveel op analyse en beredenering. Westerse beschavingen benadrukken de belangrijkheid van de gevoelsmatige kant (je *zult* voelen of je werkelijk van

iemand houdt) terwijl ouders die een partner voor hun kind uitkozen met verstandelijke, analytische argumenten komen (hij komt uit een goed gezin; hij is intelligent en werkt hard).

De heiligen der laatste dagen moeten bij het kiezen van een partner rekening houden met beide aspecten en trachten te bepalen of het besluit om te trouwen uitsluitend berust op gevoelens en emoties. Indien hij of zij niet bij tijd en wijle koel en rationeel de sterke en zwakke kanten van de andere persoon kan analyseren, dan domineren misschien de gevoelens en emoties in deze relatie, terwijl de beredenering en analyse uitgesloten wordt. Ook is het mogelijk dat de keuze van een partner teveel verstandelijk beredeneerd wordt, maar dit gebeurt zelden in onze maatschappij.

Door alleen te zeggen dat zorgvuldig nadenken evenals gevoelens belangrijk zijn bij het kiezen van een partner wordt nog geen antwoord gegeven op de vraag, waarover zorgvuldig nadenken? Het lijkt erop dat het beste antwoord, gegeven door de Schrift en sociaal-wetenschappelijke mensen, luidt: „Denk zorgvuldig na over wat u beiden gemeen hebt." Eén manier om een goed perspectief hierop te krijgen is een blik te slaan in de genealogie. Studies schijnen aan te tonen dat mensen die binnen hun eigen cirkel trouwen (religieus, volkenkundige achtergrond en sociaal economische status) het beste met elkaar lijken op te schieten. Hechten jullie evenveel waarde aan dezelfde dingen? Zijn jullie vrienden? Houden jullie van hetzelfde type mensen en dezelfde activiteiten? Zijn jullie het eens over kwesties betreffende kinderen? Misschien kunnen jullie *alle* vragen met ja beantwoorden, maar op zijn minst zullen jullie weten welke vragen onbeantwoord blijven. Hierdoor kun je gedwongen worden jezelf eens ernstig af te vragen welke mogelijke risico's je neemt als je zou trouwen.

Nu begin je je misschien af te vragen „Waarom zoveel nadruk op zorgvuldig nadenken en beredenering? Wordt de nadruk nu niet teveel gelegd op de beredenering van de mens, zodat de invloed van God in het leven van de mens uitgeschakeld wordt? Is het niet voldoende om in gebed tot God te gaan en dan te weten of mijn verloofde de juiste persoon is?"

In de Schriften staat dat wij ijverig voor een goede zaak werkzaam dienen te zijn en vele dingen uit eigen vrije wil doen. (L. en V. 58:26-29.) Verder wordt ons gezegd dat het niet goed is in alles te moeten worden geboden. Wij kunnen zeker niet ontkennen dat de keuze van een eeuwige partner een goede zaak is, terwijl het ook een belangrijk deel vormt van de benodigde ervaring waarvoor wij hier op aarde kwamen. Het is duidelijk dat er een flinke dosis analytische overweging gepaard gaande met vurig gebed vereist is.

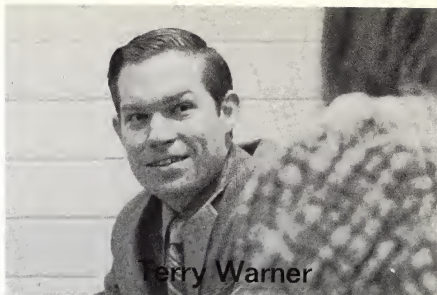
Ook wordt ons door de Schriften geadviseerd niet zomaar te vragen en een antwoord te verwachten. Wij moeten de vragen in onze eigen gedachten uitvorsen en tot een besluit trachten te komen en dan ijverig in gebed Gods hulp

vragen. (L. en V. 9:7-9.) Wanneer wij ons deel niet doen, kunnen wij nauwelijks verwachten dat God antwoorden zal, alleen maar omdat wij het gevraagd hebben. Indien wij echter alles doen wat in ons vermogen ligt en dan in gebed tot God gaan, zal Hij ons bij het maken van belangrijke beslissingen, zoals het kiezen van een partner, niet in de steek laten. Dikwijls krijgen wij in dergelijke perioden de zekerheid dat God onze gebeden heeft gehoord, de moeite die wij ons tot op dat punt getroost hebben aanvaardt en er bij ons op aandringt de volgende stap te ondernemen.

Dikwijls houden de vragen omtrent het vinden van de ware Jakob in, dat er maar één is, en zodra die is gevonden, is eeuwig geluk het resultaat. Bij deze gedachtegang lijkt het *ontdekkings* element overdreven te worden en het *scheppings* element onderschat. In de meeste gevallen volgt de schepping op het moment van de ontdekking, wil die ontdekking ooit belangrijk zijn. Dit lijkt vooral het geval te zijn bij de keuze van een eeuwige partner. Men kan weten of hij de juiste persoon gevonden heeft door (1) helder te denken en het in gedachten uit te vorsen, (2) door middel van gebed Gods hulp te vragen ter bevestiging van de ondernomen pogingen, en (3) te beslissen dat het vinden van een partner pas het begin is van een *eeuwige schepping*. Dus, misschien heb je de juiste persoon *nu* gevonden, maar wanneer jullie beiden niet bereid bent daaraan te werken, is het mogelijk dat je in de toekomst zult ontdekken dat het de verkeerde persoon is. Kijk niet alleen naar het verleden (hoe je nu bent) maar ook naar de toekomst, en vraag je beiden af wat jullie bereid bent te worden. De antwoorden op de laatste vraag vertellen je misschien met meer nauwkeurigheid of hij de juiste persoon is om te huwen.

Indien je er zorgvuldig over hebt nagedacht wat jij en je toekomstige partner gemeen hebben, en iemand gekozen hebt die vele idealen met je deelt, dan zullen er maar weinig of in het geheel geen waarden zijn waarmee geschipperd hoeft te worden. Je zou van je partner de zekerheid, het gevoel van geborgenheid en de vrede moeten ontvangen, die nodig zijn om binnen het ruim van de door jou gestelde waarden te leven. Twee mensen die dezelfde eeuwige waarden delen en die zich een levenslange samenwerking tot doel hebben gesteld, zullen weinig *afbrekende* ruzies meemaken. Wanneer u beiden samenwerkt zult u wel eens onenigheid hebben. Maar als u besluit uw meningsverschillen op constructieve wijze op te lossen, zul je toenemen in de eenheid van doelstelling die tot het eeuwig leven leidt.

Darwin L. Thomas
Assistent Professor in de Sociologie,
Washington State University.



„Mag men op zondag studeren en aan recreatie doen?“

Wie zichzelf deze vraag stelt (en ik heb dat bij tijd en wijle ook gedaan), loopt het gevaar nooit het antwoord te vinden. Men zal naar alle waarschijnlijkheid in de verkeerde richting zoeken, door de manier waarop deze vraag is gesteld.

Eigenlijk staat er: „Is het *verkeerd* op zondag te studeren en te spelen?“ Wanneer men over deze, op zich geen slechte activiteiten, nadenkt kan men concluderen dat het niet verkeerd is er op de sabbat aan mee te doen. Tenslotte zijn ze op iedere dag van de week toegestaan. Maar wanneer men de vraag op een andere manier stelt, kan men, geloof ik, het antwoord vinden. Wanneer ik terugdenk aan de zondagen gedurende de tijd dat ik naar de middelbare school, college en universiteit ging, dan denk ik het liefste aan die waarop ik van de Geest des Heren genoot terwijl ik mij van de plichten van mijn rentmeesterschap kweet, of iemand die hulp nodig had bezocht, of in de Schriften las. Van de andere heb ik spijt, of kan me er niets meer van herinneren. Dat waren de zondagen waarop ik dingen deed die (zoals studeren) op zich niet verkeerd waren, maar *mijn beletten van de speciale Geest van die dag te genieten*. In plaats van de vraag te stellen: „Zijn studie en recreatie *verkeerd* op zondag?“ kan men beter vragen: „Zullen studie en recreatie mij beletten van alle zegeningen van de Sabbat te genieten?“ Het antwoord op deze tweede vraag is, dat indien er iets is dat het genieten van deze zegeningen belemmert, het geen waardige tijdsbesteding voor de sabbat is.

Er zijn mensen die denken dat zij net als hun medestudenten op zondag moeten studeren, om niet bij hen achterop te raken; vooral de studenten aan de universiteit zijn geneigd deze denkwijze te volgen. Toch is dit een verkeerde gedachtegang. Wat men in zulke omstandigheden nodig heeft is de kwaliteit van het studeren te verbeteren, m.a.w. men moet helder van geest en kwiek zijn en een zekere mate van zelfvertrouwen bezitten. Door op zondag

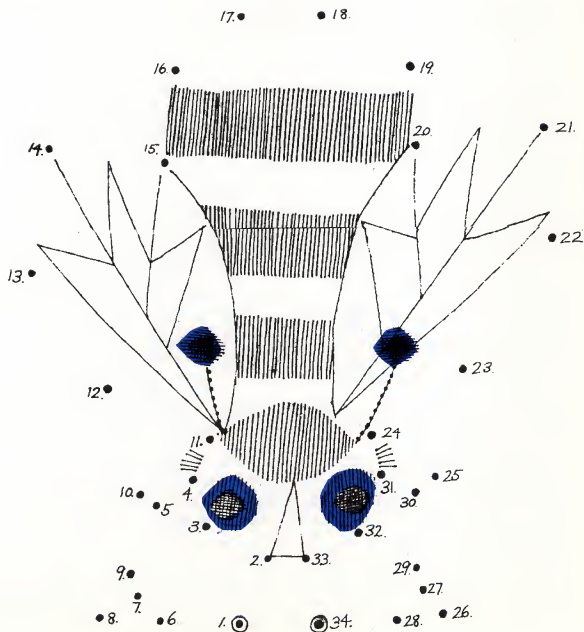
(wordt vervolgd op blz 392)

DE kleine STER

VOOR DE KINDEREN · SEPTEMBER 1972

Puntraadsel

VAN PHYLLIS LUCH



Alles wel

DOOR MARY PRATT PARRISH
GEÏLLUSTREERD DOOR VIRGINIA SARGENT

Tommy's vader was een van degenen die werden uitgekozen om Garden Grove te verlaten en naar Council Bluffs te gaan om een nederzetting te vormen. Toen zij op hun bestemming aankwamen was het begin juni en was de regentijd voorbij. Brigham Young gaf de mannen de opdracht het land te ploegen en te beplanten en huizen te bouwen ter voorbereiding voor de aankomst van de volgende groep heiligen. Eind juni bereidden de mannen zich voor om naar het westen te trekken. Toen zag Tommy op een dag vier soldaten van de Verenigde Staten het kamp binnenvoeren. Zij vroegen of zij met de leiders konden spreken.

Tegen de middag riep Brigham Young een openbare vergadering bijeen en stelde kapitein James Allen van het leger van de Verenigde Staten aan de mensen voor. Kapitein Allen trad naar voren en sprak: „De Verenigde Staten heeft oorlog met Mexico. De president heeft mij erop uitgestuurd om vijfhonderd mannen voor het

leger te werven en naar Californië te marcheren.“ Nauwelijks had hij zijn woorden beëindigd of iedereen begon door elkaar te spreken.

Toen stond Brigham Young op en zei: „Als wij in de gelukkige omstandigheid willen verkeren daar te gaan waar wij God kunnen dienen volgens de ingeving van ons geweten, moeten wij het bataljon bij elkaar zien te krijgen. Ik zeg u dat niet één van hen die dienst nemen door de vijand gedood zal worden. Ik zal mijn best doen voor hun gezinnen te zorgen. Als ik iets te eten heb zullen zij ook eten. Het geldt dat de vijfhonderd mannen zullen ontvangen, is voldoende om hun gezinnen naar de vallei te brengen. Het is juist dat wij gaan en ik weet dat u het zult doen.“

Na het vertrek van kapitein Allen, hield de raad een vergadering. Na deze vergadering vertrok een aantal leiders naar Pisgah om vrijwilligers te werven.

Tommy keek naar zijn vader en zijn vader keek naar hem. Geen van bei-

den sprak, maar in zijn hart wist Tommy wat zijn vader dacht. Na een paar minuten stapte hij naar voren. De jongen wist dat zijn vader één van de vrijwilligers zou zijn.

Toen Brigham Young uit Mount Pisgah en Garden Grove terugkeerde, waar hij recruten voor het Mormoonse Bataljon ingelijfd had, bracht hij de tweeling van de Parkinsons en hun vader met zich mee. Zuster Parkinson was in Garden Grove gestorven en broeder Parkinson was met de kinderen naar Council Bluffs gereisd. Hij wilde dienst nemen in het Mormoonse Bataljon als hij kon regelen dat Elisa en Elia bij Tommy's moeder konden blijven totdat hij terugkeerde.

„Tommy en ik hebben ons afgevraagd wie wij konden vragen de andere wagen te menen terwijl zijn vader weg is, en Betsy heeft al zo lang een zusje willen hebben“, glimlachte Tommy's moeder.

Alles was geregeld, en broeder Parkinson ging met Tommy's vader mee

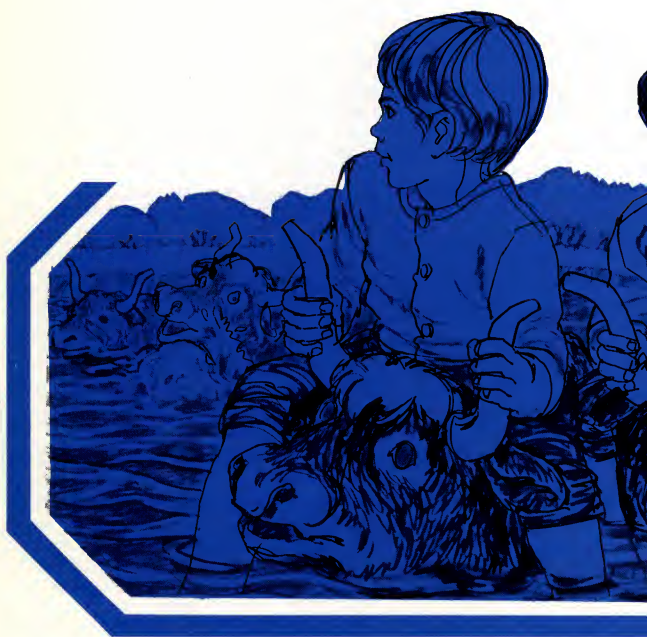
als lid van het bataljon. Op 20 juli vertrok het bataljon onder begeleiding van Pitt's fanfarekorps naar Fort Leavenworth en de lange mars naar Californië.

Terwijl Tommy het bataljon zag afmarcheren, moest hij aan de woorden van zijn vader denken: „Ik laat je niet alleen, Tommy. De leiders zullen je helpen, en onze hemelse Vader zal net zo dicht bij je zijn als je maar wilt.“

Toen het bataljon uit het gezicht verdwenen was, ging Brigham Young op een kist staan om de achtergeblevenen toe te spreken. Tommy luisterde naar zijn medeling:

„Wij zullen dit jaar niet meer verder naar het westen trekken. In plaats daarvan zullen wij aan de overkant van de rivier een winterkamp opzetten. Er groeien daar wilde erwten in overvloed om als wintervoedsel voor het vee te dienen. Ook kunnen wij het lange prairiegras ervoor oogsten.

„De Indianen hebben ons toestemming gegeven op hun land te ver-





blijven en hun hout en water te gebruiken. In ruil daarvoor moeten wij hen helpen met het oogsten van de maïs en indien mogelijk met hun handel voeren.

„Het zal grote toewijding van iedere gezonde man en jongen eisen om het prairiegras te oogsten, de velden om te ploegen en te beplanten, en huizen te bouwen, voordat het weer kouder begint te worden.

„Morgen zullen we beginnen met de rivier over te steken. De veerboot transporteert de huifkarren en de mensen, maar de dertigduizend stuks vee, schapen, paarden en muilezels zullen naar de overkant moeten zwemmen.

„Er ligt een enorme taak op ons te wachten, maar met God aan het roer zal het ons lukken.”

De volgende dag wachtten Tommy en Elia op hun beurt om hun twee huifkarren op de veerboot te rijden. Toen maakten ze de ossen los en brachten ze naar de oever van de rivier. Elisa en Betsy en haar moeder wachtten daar met oude Nellie, de koe.

Tommy's moeder was bang. „Het is zo ver naar de andere kant en het water is diep en zwart. Wie weet wat er kan gebeuren met zoveel vee in de rivier! Er zal toch wel iemand zijn die ons vee voor ons naar de overkant wil brengen!”

Tommy dacht een ogenblik na en vroeg toen: „Bent u vergeten dat Brigham Young heeft gezegd dat de jongens voor hun deel verantwoordelijk zijn, Mama?”

„Wij zullen elkaar helpen”, zei Elia. „En als wij hulp nodig hebben, kun-

nen wij nog altijd op de anderen rekenen.”

Tommy's moeder omhelsde de beide jongens en keerde toen met de meisjes naar de veerboot terug.

Tommy en Elia moedigden de dieren aan het water in te gaan. Elk sprong op een van de leidende ossen. Eerst waren de ossen bang en de jongens hadden moeite om erop te blijven zitten, maar na een paar minuten zwommen ze rustig voorwaarts.

Overal zwommen ossen, die bij de huifkarren hoorden die op de veerboot naar de overkant gebracht werden. Alles ging goed, totdat een van de dieren bang werd. Tommy probeerde de os met zijn voet weg te duwen, toen probeerde hij op kalme toon het dier toe te spreken, maar het hielp niets. Het bange dier botste tegen Tommy's os aan en Tommy viel bijna in de rivier. De eigenaar van het dier riep: „Grijp zijn horens vast, Tommy!”

Tommy keek naar beneden en zag dat het dier zo dichtbij was, dat als hij maar zijn horens te pakken kon krijgen, hij op zijn rug kon glijden zonder in de rivier te vallen. Elia riep: „Nu, Tommy! Nu!”

Tommy liet de horens van zijn eigen dier los, greep naar de horens van de bange os en kreeg ze te pakken. Eén seconde later en het zou te laat geweest zijn. Tommy kon zich nu op de rug van de os laten glijden en kalmeerde hem. Het duurde niet lang of ze waren op weg naar de andere oever van de rivier.

Toen de dieren eenmaal veilig op het droge stonden, riep Elia uit: „Tommy, je was geweldig!”

De eigenaar van de os was dankbaar. „Zonder jou“, zei hij, „zouden wij allemaal in moeilijkheden geraakt zijn.“

Tommy was blij, maar hij wist dat hij zonder de hulp van de eigenaar en Elia nooit getracht zou hebben te doen wat hij gedaan had. En zonder de hulp van zijn hemelse Vader zou hij geen succes gehad hebben.

Hij moest weer denken aan de woorden die zijn vader had gesproken, toen hij met het bataljon vertrok — „Ik laat je niet alleen, Tommy. De leiders zullen je helpen en je hemelse Vader zal net zo dicht bij je zijn als je maar wilt.“

Voor het eerst sinds het vertrek van zijn vader, wist Tommy dat alles in orde zou komen. ○

↙ ↘	↓	↓	11
→			16
→			18
16	13	16	17

Cijferraadsel

VAN MILT HAMMER

Vul de nummers 1 t/m 9 in de open hokjes in. Dit moet zo gedaan worden dat als je elk van de zeven rijtjes optelt, het totaal daarvan hetzelfde is als het getal dat staat aangegeven.

(Antwoord op blz 142)

De winnaars

DOOR LOVISA HURTADO



Maria Molina zat stilletjes met de kanten zakdoek op haar schoot te spelen. Anderhalf jaar lang had ze op deze dag gewacht, de achttiende september. En ze had zich nog nooit van haar leven zo ellendig gevoeld.

Haar blauwe jurk zag er precies uit zoals een *cueca* dansjurk van een *china* eruit moet zien. De drie gerimpelde stroken van de blauwka-toenen rok had haar moeder zorg-

vuldig gerimpeld en aan elkaar genaaid. De driehoekige halsdoek met franje om haar hals had haar grootmoeder nog gedragen. Maria's zwarte schoenen met dikke hakken lieten een pittig geklik horen als ze liep of danste.

De *ramada* in het midden, die zijn naam dankte aan de *ramas* of takken die het houten raamwerk ervan bedekten, was vol vrienden en buurt-

ILLUSTRATIES VAN LIZ DUNLAP



genoten, die allemaal schreeuwden en lachten. De geur van de eucalyptustakken vermengde zich met het pittige aroma van de hete, gebakken *empanadas*. Maria vond dat de *empanadas*, die in nette rijen op de tafels aan beide kanten van de zittende menigte lagen, net leken op dikke enveloppen, die alle bewoners van Chili een hartig gekruide boodschap brachten: „Gelukkige Onafhankelijkheidsdag!”

Maria keek op, en haar ogen zochten achter haar ouders haar broer Lucho, die met zijn vrienden bij de muur stond. Hij zag er zo *huaso*-achtig uit als een jongen van elf jaar maar kon zijn. Over zijn nauwsluitende pantalon en bolerojasje droeg hij de roodwitblauwe *manta* van hun vader, afgezet met geborduurde *copihue*-bloemen. Zijn zwarte laarzen waren zo glimmend gepoetst dat ze blonken als spiegels, en de grote rinkelende zilveren sporen hingen stil aan de

hakken. Met twee handen draaide Lucho de rand van zijn hoed rond, terwijl hij naar zijn laarzen staarde. Op zijn gezicht lag nog steeds dezelfde grimmige uitdrukking die er de afgelopen twee dagen op had gelegen. Ze kon niet langer naar hem kijken.

Maria wilde naar hem toe rennen om hem nog eens te zeggen: „Het was een ongeluk. Iedereen kan toch een ongeluk krijgen!”

Maria wist dat hij een goede reden had om boos te zijn. Twee dagen geleden had ze Lucho's fiets van zijn plaats bij de achterpoort weggereden. Ze was er bijna zeker van dat Lucho het goedgevonden zou hebben als hij thuis was geweest, en ze kon eenvoudig niet langer wachten met het garen te kopen dat ze nodig had om haar jurk af te werken.

De hele dag lang was ze met haar moeder aan het werk geweest om haar *china*-jurk af te krijgen, de jurk



die ze zou dragen bij de *cueca*-wedstrijden voor de jeugd. Lucho zou haar partner zijn, en zij zouden zeker winnen. Ze hadden de schoolwedstrijden toch immers ook al gewonnen? En had haar onderwijzeres niet gezegd dat zij de traditionele Chileense dans nog nooit beter had zien uitvoeren?

„Wat ga jij doen met jouw deel van de geldprijs?“ had Lucho Maria eerder op die dag gevraagd. Zonder aarzelen antwoordde ze toen: „Die naaidoos kopen die bij Señora Velasquez in de etalage staat.“ „En ik koop een mand voor op m'n fiets“, had Lucho met zekerheid gezegd.

Met een glimlach op haar gezicht had moeder toen opgekeken van haar werk aan de naaimachine. „Onafhankelijkheidsdag is er niet alleen om de *cuecas* en het winnen van prijzen, weet je. Die dag is er ook om te gedenken.“

„Dat hebben we allemaal al op school geleerd“, zei Maria.

„Ja, alles over Bernardo O'Higgins, de vader van ons land, en de Carrera's en Manuel Rodrigues“, voegde Lucho eraan toe.

„Dan weten jullie ook dat deze mannen het wel eens niet met elkaar eens waren, maar zij vonden dat samenwerken aan de onafhankelijkheid belangrijker was dan hun eigen menigverschillen. Voor mij is dat het belangrijkste van de achttiende september.“

Maria trapte verder op de fiets terwijl ze dacht aan wat haar moeder had gezegd. Links van de weg zag ze het vlakke veld, waar de *ramadas* werden gebouwd. Het land keek uit op de blauwe uitgestrektheid van de Stille Oceaan langs de Chileense kust. Haar ogen genoten van het tafereel daar in de diepte.

De geraamten van tientallen kleine *ramadas*, waar etenswaren verkocht

en landbouwproducten tentoongesteld zouden worden, stonden er al. Opeens richtten haar ogen zich op de middelste *ramada*, waarvan de kale palen boven de andere uitstaken. Daar zou de wedstrijd worden gehouden. Misschien was Lucho wel aan het helpen de lange palen af te dekken met geurige eucalyptustakken, die er uit de heuvelachtige omgeving heen waren gebracht.

Op dat moment gebeurde het ongeluk. Maria had de takken niet gezien die waarschijnlijk van een vrachtwagen waren gevallen toen die over de stoeprand hobbelde, op weg naar de lager gelegen *ramadas*.

KRAK!! Dat was het geluid van tegen beton smakkend metaal, en Maria vloog van de fiets pardoos bovenop de eucalyptustakken, geschramd, maar verder niet gewond. Lucho's fiets was er niet zo goed afgekomen. Er zat een slag in het voorwiel. Verscheidene spaken waren krom, en er waren er een paar uitgeschoten.

Lucho had het vast zien gebeuren, want Maria was nog maar net overeind gekrabbeld toen ze hem naar zich toe zag rennen.

„Heb je je bezeerd?“ riep hij bezorgd. Toen zag hij zijn fiets, en de bezorgde blik op zijn gezicht veranderde in een uitdrukking van woede.

„Ik moest vlug naar de winkel...“ begon ze uit te leggen.

„Heb het lef niet ooit weer eens iets van mij aan te raken!“ Hij trok de fiets overeind. De tranen stonden hem bijna in de ogen toen hij de fiets met een ruk omdraaide en het voorwiel in de richting van de top van de heuvel zette. „Nooit meer!“

Ja, Lucho had alle reden om boos te zijn. Twee dagen lang had hij bijna geen woord gezegd. Zelfs haar belofte om hem haar deel van de prijs te geven om de reparatie te betalen hielp niets. Ze dacht aan het ingewikkelde patroon van de *cueca*, precieuzes bewegingen die alle Chilenen kennen en kritisch gadeslaan. Je hebt er niet genoeg aan alleen de passen te leren; de dans is afhankelijk van de stijl van de dansers, hun enthousiasme en hun ernst.

Maria keek de kamer door, naar haar broer. Op zijn gezicht lag nog steeds die grimmige blik, maar nu was zijn aandacht gericht op de ronde dansvloer. Ze was zo in gedachten verzonden dat ze de aankondiging niet eens gehoord had. Ze had niet gemerkt dat de eerste groep wedstrijd-dansers van vier paren al op de dansvloer was.

De band begon een *cueca* te spelen en de menigte begon het ritme mee te klappen. De tranen schoten Maria



in de ogen. De wanden van bladeren, de mensen naast haar, de houten dansvloer — alles zag zij door een waas van tranen. Wat had het eigenlijk voor zin om het nog te proberen? Voor ze beseftte wat ze deed, liep ze langs de mensen op haar rij en rende ze naar de deuropening achter in de *ramada*.

Eenmaal buiten blies de koele zee-wind in haar gezicht en door haar haar. Ze liep langs stalletjes met lekkernijen, afrasteringen waarbinnen varkens stonden, en ten slotte kwam ze buiten de kring *ramadas*, op de plaats waar ze twee dagen eerder het ongeluk met de fiets had gehad.

Maria ging op de stoeprand zitten. De tranen stroomden haar over de wangen en drupten op de witte omslagdoek. Ze kon achter zich het geschreeuw van de menigte horen, maar de wedstrijd interesseerde haar niet meer. Het enige wat haar nog

interesseerde was, dat ze wilde dat Lucho weer haar vriend zou zijn.

Maria hoorde de voetstappen achter zich niet. Toen ze een hand op haar schouder voelde, draaide ze zich om en ze keek op, in de schitterende ogen van haar broer.

„Mam had gelijk. Soms moeten we onze eigen problemen vergeten en samenwerken om iets belangrijks te bereiken.“ Hij stak zijn hand uit en hielp Maria overeind. „En dan bedoel ik niet een wedstrijd winnen“, voegde hij er met een glimlach aan toe. En met die woorden keerde hij zich om en liep hij terug naar de *ramadas*.

Snel ging Maria achter hem aan. Het feit dat Lucho niet alleen haar broer maar ook haar beste vriend was, vond ze veel belangrijker. *Als de winnaars worden uitgekozen om hun blijde gezicht, dacht ze, zullen Lucho en ik vast en zeker winnen!*

Uitspraak en betekenis van de Spaanse woorden:

<i>china</i>	<i>tjie-na</i>	Chileens meisje dat koeien hoedt			door kan steken (poncho)
<i>cueca</i>	<i>kwèe-ka</i>	Chileense volksdans	<i>copihue</i>	<i>koo-pie-wee</i>	Chileense nationale bloem met dikke, wasachtige bloembladen
<i>rama's</i>	<i>raà-mas</i>	takken			
<i>ramada's</i>	<i>ra-màa-das</i>	prieeltjes van takken met bladeren			
<i>empanada's</i>	<i>em-pa-nàa-das</i>	soort vlees-pasteitjes			
<i>huaso</i>	<i>wàs-so</i>	Chileense cowboy			
<i>manta</i>	<i>màn-ta</i>	een vierkant stuk stof of deken met een gat in het midden waar men het hoofd			

Antwoord: bovenste rij — 4, 1, 6
middelste rij — 9, 5, 2
onderste rij — 3, 7, 8

Alma

de zoon van Alma

Een verhaal uit het Boek van Mormon, opnieuw verteld door

MABEL JONES GABBOTT

GEÏLLUSTREERD DOOR JERRY HARSTON

Alma, de zoon van Alma, was een ongelovige. Menigmaal had hij gehoord, hoe zijn vader, Alma, de mensen ernstig verzocht God lief te hebben en de geboden te onderhouden. Maar hij wilde niet luisteren, want hij had geen zin om nederig te zijn of zijn naaste te helpen. Hij wilde niet naar de Kerk gaan en God aanbidden. In die tijd waren er veel jonge mensen die de woorden van hun vaders niet geloofden; zij wilden niet gedoopt worden of zich aansluiten bij de ware Kerk.

Alma, de zoon van Alma, was een goed spreker en met zoete woorden en veel vleierij palmde hij de harten van het volk in en bracht velen van hen ertoe de Kerk te verlaten. Hij had vier vrienden, de zoons van Mosiah, die zich net zo gedroegen als hij. Met Alma als hun leider hadden zij er lust in het kwade te doen.

De Heer hield van Alma en zijn vrienden, maar de dingen die zij deden kon Hij niet goedkeuren. Op een dag, toen zij in het geheim rondgingen om te trachten de kerk van God te verdelgen en het volk des Heren van de

goede weg af te brengen, verscheen er een engel. De engel daalde als het ware neder in een wolk en hij sprak als met een stem des donders, die de aarde waarop zij stonden deed beven. En zo groot was hun verwondering, dat zij ter aarde vielen en de woorden die tot hen gesproken werden niet konden verstaan. Wederom riep de engel hen: „Alma, sta op en luister! Waarom vervolgt gij de kerk van God?“

Alma kon geen woord uitbrengen. De engel vervolgde: „De Heer heeft de gebeden van Zijn volk gehoord en ook de gebeden van uw vader Alma, die met veel geloof heeft gevraagd dat gij tot inzicht in de waarheid zou komen. Daarom ben ik gekomen, met het doel u te overtuigen van de macht en het gezag van God, opdat de gebeden van Zijn dienstknechten volgens hun geloof zouden worden verhoord. Nu, hoe kunt gij de macht Gods betwisten? Ik ben door Hem gezonden om u te vertellen dat u zich moet bekeren en niet langer moet trachten de Kerk te gronde te richten.“



Nu vielen Alma en zij die bij hem waren wederom ter aarde, en de verbazing van Alma was zo groot, dat hij stom werd en zijn mond niet kon openen. En hij werd zo zwak dat hij zelfs zijn handen niet kon bewegen. Zijn vrienden tilden hem op en droegen hem als een hulpeloze naar zijn huis. Daar legden zij hem voor zijn vader neer en vertelden alles wat er met hen gebeurd was. De vader verheugde zich, want hij wist, dat alles door de macht van God gebeurd was.

Toen liet Alma de eerste, het volk bijeenkomen opdat zij zouden zien wat de Heer aan Zijn zoon had gedaan, en aan hen, die bij hem waren. En het volk en de priesters begonnen te vasten en te bidden opdat de Heer Alma, de zoon van Alma, zou zegenen

en zijn mond zou openen zodat hij kon spreken en ook dat zijn ledematen hun kracht mochten terug ontvangen — dat de ogen van het volk mochten worden geopend om de goedheid en de heerlijkheid Gods te zien en te leren kennen.

Na twee dagen en twee nachten stond Alma op en begon te spreken. En Alma zei: „Ik verwierp mijn Verlosser en verloochende wat door onze vaders werd gesproken; maar ik heb mij van mijn zonden bekeerd en ben uit het donker in het licht gekomen. De Heer gedenkt elk door Hem gevormd schepsel en Hij is God.“

En van die tijd af werden Alma en de vier zoons van Mosiah zendelingen. Zij brachten velen tot kennis van de waarheid en verklaarden aan alle mensen dat de Heer waarlijk regeert.

Brigham Young

en maatschappelijke verantwoordelijkheid

ARTHUR R. BASSETT

Sommige jongeren aanvaarden het leven zoals het altijd geweest is, anderen daarentegen vormen zich visioenen van het leven zoals het zou kunnen zijn en zijn nooit tevreden, totdat ze alles hebben gedaan wat in hun vermogen ligt om hun visioenen om te zetten in werkelijkheid.

Zo iemand was Brigham Young, een jonge man met verbeeldingskracht, die inzicht had in vele mogelijkheden, welke er alle op waren gericht om het koninkrijk van God op aarde te vestigen. Voor hem was dit koninkrijk geen etherische hersenschim, maar een reële mogelijkheid, een nieuwe levenswijze, een nieuw levenspatroon

voor de maatschappij. Dit visioen liet hij op zijn geest inwerken totdat het werd — om een uitdrukking van Jeremia te gebruiken — als een „brandend vuur, besloten in mijn beenderen“.

„Ik zou wel aldoor hallelujah willen roepen“, merkte hij op, „als ik eraan denk dat ik eens Joseph Smith, de profeet, heb gekend... wij hebben de macht het werk voort te zetten dat Joseph is begonnen [de opbouw van het koninkrijk Gods], totdat alles gereed is voor de komst van de Zoon des Mensen. Dit is de zaak van de heiligen der laatste dagen en *is alles waar wij aan moeten werken.*“

Deze droom beïnvloedde zijn doelen,

zijn leven en uiteindelijk zijn eeuwige bestemming.

Gelukkig is de jongeman of jonge vrouw, die, evenals Brigham Young, al vroeg door zo'n doel bezeten kan zijn. Het lijkt wel of voor hem geen opoffering te groot was wanneer deze doelbewust was, en in het bijzonder wanneer het doel de opbouw van het koninkrijk Gods op aarde was. Zijn streven naar dit doel maakte dat hij zijn leven als timmerman in Mendon, New York, opgaf, en zich op weg begaf. Hij vestigde zich pas voorgoed, toen hij met zijn gezin ten westen van het Grote Zoutmeer ging wonen.

In het vroege voorjaar van 1832 werd hij gedoopt terwijl het sneeuwde. Aan de oever van het water werd Brigham Young bevestigd en twee mijl verder, in zijn huis, werd hij geordend tot ouderling, nog voor de kleren aan zijn lichaam droog waren. En voordat het jaar om was — een belangrijk jaar waarin zijn eerste vrouw stierf en hij voor het eerst de profeet Joseph ontmoette — stond Brigham weer in de sneeuw, maar deze keer in een poging om zijn pas verworven levensopvattingen te delen met zijn vrienden in Canada.

In de koude decembermaand begaven Brigham Young en zijn broer Joseph zich op weg naar Kingston, in het noorden van Canada. Op deze reis moesten de twee jonge zendelingen over een afstand van 400 km door de sneeuw „die 45 cm dik lag met daaronder een laag modder“. Alleen zij die zich wel eens hebben moeten voort-slepen door sneeuw met modder, kunnen ten volle de zware taak waarderen die deze twee hebben volbracht. Om het ongerief nog groter te maken,



Een van de eerste foto's van Brigham Young uit ongeveer 1850, daguerreotypie, genomen in Salt Lake City.

Verondersteld wordt dat dit de eerste foto van Brigham Young is, de juistheid is niet volledig vastgesteld.



Brigham Young droeg deze valies op zijn eerste zending.



Eén stel glazen van deze ongewone bril van Brigham Young was voor gewoon gebruik, het andere stel werd op zijn plaats geklapt voor het lezen.



Schaatsen die door de kinderen van Brigham Young werden gebruikt.



moesten ze bijna tien kilometer afleggen over een laag ijs die zo dun was dat ze doorboog onder hun voeten en het water erdoor sijpelde, tot het halverwege hun schoenen stond."

Twee maanden werkten de zendelingen in die omgeving en doopten zij vijfenveertig zielen. Elke jongere die zijn eigen ontoereikendheden heeft leren kennen, zal dit weten te waarderen, en ook erkennen dat het zendingswerk geen gemakkelijke taak was voor Brigham Young. Over zichzelf zei hij, dat hij zoveel in woorden tekort schoot als een mens maar tekort kan schieten. „Hoofdpijn heb ik ervan gehad als ik de ideeën in mijn hoofd had om ze aan de mensen voor te leggen en de woorden er niet voor kon vinden om erover te vertellen; maar ik was wel zo flink dat ik altijd mijn best deed om het te proberen."

Nog een jaar en nog een zending gingen voorbij voordat Brigham Young zich met zijn kleine gezin in Kirtland vestigde, waar hij in nauw contact met de profeet Joseph Smith stond. Nog twintig zielen deden door zijn inspanning hun intrede in het koninkrijk Gods als gevolg van een tweede zending.

Hij leidde ze naar Kirtland, zoals hij later de trek van de heiligen naar het westen zou leiden. Toen hij zich eenmaal gevestigd had in het rustige stadje Kirtland, in het noorden van Ohio, leerde Brigham Young van de profeet Joseph Smith over het bestaan van Zion, een plaats waar de reinen van hart vertoeven.

Een ander belangrijk offer voor de zaak van Zion werd gebracht in 1834, toen Brigham Joseph vergezelde op de tocht van het kamp Zion.¹ In Kirtland was het bericht binnengekomen dat de heiligen in Missouri uit hun huizen waren verdreven door het gepeupel en dat er hulp nodig was. Er werd een beroep gedaan op de broeders in Kirtland. Joseph en 205 anderen beantwoordden deze bede om hulp. Geweld zou met geweld worden beantwoord. Zij die opmarcheerden wisten dat ze de kans liepen gedood te worden aan het eind van die tocht van 1600 km. De generatie van Brigham Young was gewend aan lange wandelingen, maar niet aan zoiets als deze mars. President Young vertelde later dat hij maanden met bloed in zijn schoenen had gelopen toen hij als zending werk-

zaam was, maar zelfs het zendingswerk was niets vergeleken met deze mars, dag na dag in de gloeiende hitte van de vroege zomer.

Toen ze een poos op weg waren, raakten de mannen uitgeput, werden ongeduldig en prikkelbaar. Ten slotte sloeg de gevreesde cholera toe met zijn verschrikkelijke krampen en plotselinge dood. Twee jaar ervoor was Amerika getroffen door een zware cholera-epidemie en de symptomen waren dus bekend diarrhee, spastisch braken en pijnlijke krampen, gevolgd door uitdroging waardoor het gezicht blauw werd en inviel, de ledematen koud en donker van kleur werden, en de huid van handen en voeten samentrok.

De dood kon binnen een dag, zelfs binnen een uur volgen, en soms sloeg het slachtoffer voorover alsof het door een bijl werd neergeveld. Sommige mensen in het kamp Zion probeerden te vluchten, maar Brigham Young bleef, en Joseph Smith schreef van hem op dat hij zeer actief was bij het verzorgen van de zieken en het begraven van de doden.

Kort na deze ervaring met het kamp Zion werd Brigham Young door president Joseph Smith geroepen als lid van de eerste Raad der Twaalven, die in 1835 werd georganiseerd. Door deze roeping ondervond Brigham Young vele veranderingen en voelde hij de druk van nog meer verantwoordelijkheid. Maar zijn levensdoel bleef hetzelfde: het werk voort te zetten dat Joseph Smith was begonnen, totdat alles gereed zou zijn voor de komst van de Zoon des Mensen.

Twee haastig beschreven voorvallen uit de jaren van het apostelschap van Brigham Young geven een inzicht in zijn voortdurende toewijding aan het doel. Beide stammen uit het jaar 1839. Het eerste voorval gebeurde in februari. Joseph zat in de gevangenis van Liberty en Brigham Young leidde de zaken van de Kerk, omdat hij de president was van de Raad der Twaalven, een nieuwe verantwoordelijkheid die hij nog maar kort droeg, vanwege de afval van Thomas B. Marsh en de moord op David W. Patten tijdens het gevecht bij Crooked River. Het pro-

bleem van dat moment was de heiligen van Missouri naar Illinois over te brengen. Maar weinig mensen waren voldoende uitgerust voor deze tocht; velen verkeerden in uiterste armoede en in hun haast om weg te komen was de verleiding groot om te vluchten ten einde het vege lijf te redden. Maar in de gedachten van Brigham Young was dit geen manier van handelen voor oprechte heiligen van God. De maatschappij zou zeker nooit leren verdraagzaam te zijn, tenzij de mensen leerden elkander lief te hebben en erbarmen te hebben, en bezorgd te zijn voor elkaar.

In overeenstemming hiermede werd er een vergadering gehouden en een verbond ontworpen waarin werd vermeld dat zij die het ondertekenden nooit zouden weggaan voordat alle armen waren geholpen om tegelijk met hen te gaan. Brigham Young en zijn gezin, vergezeld van het gezin van Heber C. Kimball (broeder Kimball bleef in Missouri), trokken in februari met hun wagens de kou in, naar Illinois. Het was een van de vreemdste optochten in de gehele geschiedenis van de mormoonse emigratie.

Nadat ze ongeveer 32 km over de bevroren vlakten van Missouri hadden getrokken, stopte Brigham Young, bouwde een tijdelijke beschutting voor zijn vrouw en vijf kinderen, en keerde langs dezelfde wegen terug naar zijn uitgangspunt. Daar laadde hij een paar van de armen en gebrekkigen in zijn wagen en keerde dan weer terug naar zijn gezin. Op deze manier legde hij drie keer de afstand af die de meeste van de andere manlijke reizigers één keer aflegden. Later werd aan het eind van hun reis in Quincy, Illinois, een indrukwekkende vergadering gehouden. De heiligen in Quincy hadden vernomen dat er nog vijftig gezinnen in het Verre Westen waren die te arm waren om te vertrekken. Ze kwamen nog een keer bijeen, boden het weinige dat hun was overgebleven — hun hoeden, jassen en schoenen te koop aan — ten einde het geld voor deze tocht bij elkaar te krijgen. Brigham Young merkte hierover op:

„Wij braken het brood en namen van het Avondmaal. Aan het eind van de vergadering was er 50 dollar bijeengebracht en verscheidene bemande wagens waren ingeschreven om de



Deze leuningstoel van rood trijp is uit de privéwaggon van Brigham Young.

broeders te gaan halen. Onder deze inschrijvers bevond zich de weduwe Warren Smith, van wie man en zoon waren gedood in het bloedbad bij Haun's Mill. Zij zond haar enige wagen voor deze „menslievende zending.“

Wij richten ons oog op zijn reis naar New York. De tijd was aangebroken voor de Twaalven dat zij zouden vertrekken op een bijzondere zending,



Deze laarzenknecht werd door Brigham Young gemaakt uit de eerste partij ijzer die werd gesmolten in Utah.



Het Leeuwenhuis dat twintig gevelspitsen heeft, werd gebouwd in ongeveer 1855, en was de residentie van Brigham Young. Hij stierf in dit gebouw in 1877.

maar Brigham Young, zoals zovelen van zijn broeders, lag te bed met wat later malaria bleek te zijn. Zijn hele lichaam deed pijn, maar op de een of andere manier slaagde hij erin zijn bed uit te komen en zich voor de reis te kleden. Daar hij geen jas bezat, nam hij een deken van de wieg en sloeg deze om zich heen, en behielp zich daarmee. Al zijn kinderen lagen met koorts in bed. Zijn vrouw was ook ziek en had hulp nodig, ze had een baby van net tien dagen oud. De rivier de Mississippi was slechts 150 m verder, maar Brigham kon niet naar de oever lopen. Een buurman kwam met een wagen voorrijden en Brigham Young kroop erin. Bij de rivier werd hij opgewacht, hij werd naar de overkant geroeid, en vandaar bracht Israel Barlow hem te paard naar het huis van Heber C. Kimball in Nauvoo. Daar zakte hij in elkaar en was vier dagen niet in staat verder te gaan.

Het werd tijd om te vertrekken en de zendelingen gingen op weg, zij trokken zo goed en zo kwaad als het ging westwaarts. President Young zat achterin

een wagen. Zij die wel eens griep hebben gehad, kunnen zich goed voorstellen hoe iemand zich voelt die door elkaar gehost wordt tussen Illinois en Indiana. Vier maanden later kwam Brigham eindelijk in New York aan, maar hij was alle ongemakken nog niet te boven. In Brooklyn ging hij aan boord van een veerboot, hij viel ergens over en belandde tegen een ijzeren ring, waarbij zijn linkerschouder uit de kom schoot. Twee van de broeders drukten hem stevig tegen het dek, Parley Pratt greep zijn hand vast en trok, met zijn voet in Brigham's zij. Ondanks de ontzettende pijn die hij leed, leidde broeder Young zelf met zijn rechterhand de arm in de kom. Toen ze hem naar een vuur brachten viel hij flauw en was verscheidene dagen niet in staat zich te kleden.

Kleinere zielen zouden ontmoedigd geweest zijn en zouden het reeds lang opgegeven hebben voordat ze dat punt hadden bereikt, maar Brigham Young wist van geen opgeven als het ging om de vestiging van Gods koninkrijk. Hij ging verder, stapte aan boord van het schip en was bijna de hele reis naar Engeland zeeziek. Bij zijn aankomst aldaar was hij zo vermagerd dat zijn neef, Willard Richards, hem niet herkende.

Na maanden van ingespannen arbeid keerde hij naar huis terug. Zijn offer was door de Heer aanvaard. In Nauvoo aangekomen kreeg hij dit bevel: „Waarde en zeer geliefde broeder Brigham Young, voorwaar, aldus zegt de Here tot u: Mijn dienstknecht Brigham, het wordt niet meer, zoals voorheen, van u vereist uw gezin te verlaten, want uw offer is Mij aannemelijk. Ik heb uw arbeid en uw zwoegeen op uw reizen voor Mijn naam gezien.

„Daarom gebied Ik u Mijn woord de wereld in te zenden, en voortaan immer bijzondere zorg te dragen voor uw gezin. Amen. (L. en V. 126:1-3.)

Zo werd Brigham Young voorbereid voor de rol van profeet. Niet één keer, maar meerdere keren had hij letterlijk zijn leven op het altaar gelegd bij zijn streven om het koninkrijk Gods te vestigen, het Zion op aarde. Al het andere in het leven was ondergeschikt

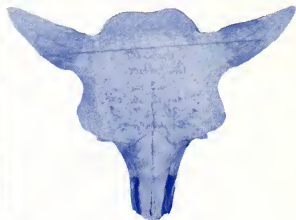
De president in 1850.





Foto van mormoonse emigranten die in 1867 door het Echo-dal trokken.

Een boodschap op een schedel, ondertekend door de president.



aan dat doel; hij geloofde erin met zijn gehele hart. Later was hij door deze voorbereiding de ideale persoon voor de Heer om anderen aan te moedigen zich aan te sluiten bij de ideale gemeenschap. Zijn toewijding aan Christus was volledig. Als profeet des Heren gebod hij in zijn latere leven:

„Ik heb voortdurend Zion voor ogen. Wij zullen niet wachten op de engelen, of op de komst van Henoch en zijn gezelschap, maar wij zullen het zelf bouwen. Wij zullen tarwe laten groeien, onze huizen bouwen, onze boerderijen omheinen, onze wijngaarden en boomgaarden planten, en alles maken wat nodig is om het ons aangenaam te maken en gelukkig te zijn. Op deze manier willen wij Zion op aarde bouwen en het zuiveren van alle onreinheden. [Een prachtige verklaring voor onze tijd met haar ecologische problemen van milieuverontreiniging.] En hij ging verder:

„Laat er een heilige invloed van ons uitgaan over alle dingen waar wij zeggenschap over hebben; over de grond die wij bewerken, over de huizen die wij bouwen, en over alles dat wij bezitten; en indien wij ermee ophouden om bevriend te zijn met alles wat corrupt is en het Zion van God oprichten

in ons hart, in onze huizen en in onze steden, zullen wij uiteindelijk de aarde overwinnen, want wij zijn de meesters van deze aarde. En in plaats van doornen en distels zullen planten die goed voedsel voor de mensen zijn, en die de aarde verfraaien, uit haar boezem ontspruiten.”

In het kort, de vorming van de maatschappij bestond voor Brigham Young niet alleen uit het stichten van steden en planten van boomgaarden, maar het was de oprichting van een geschikte woonplaats voor engelen, een stukje hemel op aarde. De ontwikkeling speelde hierbij een dominerende rol, en hij verwachtte dat er een tijd zou komen dat het Zion van het mormonisme in het Westen een toonbeeld zou zijn voor alle mensen in de wereld, die zouden komen om van ons voorbeeld te leren.

In vele opzichten is zijn droom nog niet vervuld, omdat velen van ons de betekenis ervan niet begrijpen.

Men is geneigd om aan onze generatie te vragen: „Waar is vandaag in onze Kerk de jeugd met dezelfde toewijding voor deze droom als Brigham Young eens had?” Hopelijk luidt het antwoord: „Hier, in onze wijk, in onze gemeente.”

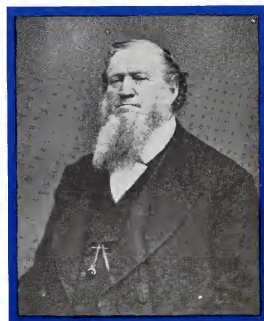
1 Het kamp Zion werd in overeenstemming met de openbaring op 7 mei 1834 opgericht. Joseph Smith was kapitein-luitenant over verscheidene compagnieën, elke compagnie had zijn eigen kapitein.

Hoogtepunten uit het leven van Brigham Young (1801-1877)

1 juni	leeftijd	
1801	—	Geboren in Whittingham, Vermont
1815	14	Zijn moeder sterft; hij verdient zelf zijn levensonderhoud; wordt timmerman.
1824	23	Trouwt Miriam Works, zij sterft in 1832.
1832	31	Wordt gedoopt en geordend tot ouderling.
1834	33	Trouwt Mary Ann Angell
1835	34	Geordend tot apostel
1839-41	38-40	Op zending in Groot-Brittanië
1844	43	Joseph Smith sterft de marteldood; Brigham wordt leider van de Kerk als president van de Raad der Twaalven.
1846-47	45-46	Leidt de uittocht naar Salt Lake City
1847	46	Ondersteund als president van de Kerk
1850	49	Wordt gouverneur over het gebied Utah
1853	52	Legt hoeksteen voor de tempel te Salt Lake
1857-58	56-57	Utah-oorlog
1867	66	Tabernakel gereed
1877	76	Tempel te St. George wordt ingewijd, de eerste tempel in het Westen
20 aug.		
1877	76	Sterft



*Brigham Young tijdens
verschillende perioden in
zijn leven.*



*Dit bureau werd speciaal
voor Brigham Young
gemaakt en werd dikwijls
door hem en zijn
raadgevers gebruikt.*



Gij zult niet

OUDERLING STERLING W. SILL
assistent van de Raad der Twaalven.

Enige tijd geleden hoorde ik een groot zakenman een interessante succesformule uitspreken. Hij zei, dat men bij het overwegen van welke vaardigheid dan ook, als een van de eerste stappen moest bepalen welke dingen onder welke omstandigheden dan ook *nooit* gedaan zouden worden. M.a.w. wanneer men bijv. een handelsonderneming wil oprichten moet men van tevoren bepaalde oneerlijke praktijken en onjuiste procedures definitief en voorgoed uitsluiten. Of bij de voorbereiding voor een gelukkig huwelijk zijn het ontrouw en trouweloosheid, die *nooit* gekoesterd mogen worden. Wanneer men beslist die dingen die men *niet* zal doen geëlimineerd heeft, dan kan men al zijn tijd en energie concentreren op de dingen die men *moet* doen.

Maar wij krijgen altijd grote moeilijkheden wanneer wij geen vastberaden en blijvende beslissingen maken die bij belangrijke zaken bepalend zijn. Een psychiater vroeg eens aan een zenuwpatient: „Heeft u ooit moeite met het nemen van beslissingen?” De zenuwpatient zei: „Nou, ja en nee.” Een ja-en-nee persoon heeft een zwakke persoonlijkheid. Wanneer men niet vastberaden is zal men meer fouten maken dan nodig is. Onlangs werd aan een man, die hulp zocht in verband met een zedelijk probleem, de volgende vraag gesteld: „Hoe zult u op de volgende verleiding reageren?” Hij antwoordde: „Hoe kan ik dat zeggen als ik niet weet wat die verleiding zal zijn?” Als deze man nu al geen beslissing kan nemen terwijl hij berouw heeft, wat voor kans heeft hij dan, wanneer zijn verlangens wederom door zijn zonde geprikkeld worden? Het is een grote belemmering wanneer wij niet voor onszelf beslissen

wat te doen betreffende de kwestie zedelijkheid, eerlijkheid, onkreukbaarheid, ijver en godsdienst.

Een van de beste illustraties van deze procedure, waarbij men van te voren mislukking uitsluit, werd door de Heer zelf gegeven toen Hij probeerde van het oude Israël de grootste natie ter wereld te maken. Drie maanden nadat de Israëlieten uit Egypte bevrijd waren, legerden zij zich aan de voet van de Berg Sinai. Toen gaf God hun de Tien Geboden, welke ook een lijst van dingen bevatte die zij onder geen enkele omstandigheid mochten doen. Zelfs God kon uit een groep moordenaars, leugenaars, dieven atheïsten, overspeligen en schenders van de Sabbat geen groot volk maken.

De Heer trachtte blijkbaar zijn presentatie zo indrukwekkend mogelijk te maken, hetgeen mij doet denken aan een verhaal over een hoofdingenieur, die bij een bepaalde firma zijn ontslag kreeg. Hij vroeg aan de directeur

waarom hij ontslagen was. De directeur zei: „U hebt ons een fout laten maken, die ons een hoop geld heeft gekost.“ De ingenieur antwoordde: „Maar u herinnert zich toch zeker dat ik juist adviseerde dat *niet* te doen.“ De directeur antwoordde: „Ja, ik herinner me dat u ons adviseerde het niet te doen, maar u heeft niet met uw vuist op tafel geslagen toen u dat deed.“ De manier waarop een idee benadrukt wordt is soms net zo belangrijk als het idee zelf. Onlangs zei een radio-predikant dat hij in zijn kerk nooit meer over de Tien Geboden sprak omdat ze veel te ouderwets waren. Hij zei ook dat hij de taal ervan te scherp vond voor de overgevoelige naturen van onze tijd. Deze predikant vond dat De Heer in plaats van zulke sterke uitdrukkingen zoals *gebod* en *Gij zult niet* te gebruiken, wat zachtere woorden zoals *Ik beveel aan of Ik stel voor of Ik adviseer* had moeten bezigen. Maar zachte woorden produceren dikwijls een slappe houding met onduidelijke bedoelingen en ingebouwde overtredingen. Wij weten dat de verderfelijke vrije moraal van onze tijd de oorzaak is van sommige van onze ernstigste zonden. Maar de Heer liet geen vrije moraal toe in de Tien Geboden. Hij kwam op de berg neder in een wolk van vuur, waarvan de rook opsteeg als van een oven. Hij kwam met zo'n grote macht, dat de berg beefde en de mensen stonden te trillen. En toen, terwijl het op die heilige berg donderde en bliksemde, gaf God aan de mensen hun grondwet en maakte een lijst op van de dingen die zij niet mochten doen. Hij zei:

1. Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben.
2. Gij zult u geen gesneden beeld noch enige gelijkenis maken.
3. Gij zult den Naam des Heeren uws Gods niet ijdelijk gebruiken.
4. Gedenkt den sabbatdag, dat gij dien heiligt.
5. Eert uw vader en uw moeder.
6. Gij zult niet doodslaan.
7. Gij zult niet echtbreken.
8. Gij zult niet stelen.

9. Gij zult geen valse getuigenis spreken tegen uw naste.
10. Gij zult niet begeren. (Ex. 20:3-4, 7-8, 12-17.)

Deze achtenzestig woorden kunnen in minder dan dertig seconden gelezen worden, maar als zij opgevolgd zouden worden, dan zouden zij zeer snel onze aarde veranderen in het paradijs van God. Wij zijn echter niet alleen ongehoorzaam aan deze belangrijke geboden; vele mensen kennen ze niet eens. Er was eens een man, die tot zijn vriend zei: „Jij krijgt van mij vijf dollar als jij één van de Tien Geboden kunt opzeggen.“ Zijn vriend nam de uitdaging aan en demonstreerde zijn kennis door het volgende te zeggen: „Leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van den boze.“ Zijn vriend zei: „Hier is het geld. Ik had niet gedacht dat je het kon.“

Maar omdat wij met de Tien Geboden breken, breken de Tien Geboden ook met ons. Wij doen de profetie van Ezechiël in vervulling gaan, die zei: „... de ziel, die zondigt, zal sterven.“ (Ez. 18:4.) Overtredingen zijn belangrijker dan men denkt, want het is zoals Maarten Luther¹ eens zei: „Een overtreding kan tien deugden in de schaduw zetten.“ Een bankier kan misschien een passiva tegen een activa van gelijke grootte laten wegvallen, maar in de veel belangrijker boekhouding van het leven kunt u dat niet doen, aangezien verscheidene grote deugden door één overtreding teniet gedaan kunnen worden. Onlangs werd van drie mannen beoordeeld of zij in aanmerking kwamen voor een belangrijke opdracht. Van de eerste zei men: „Hij werkt hard en kent zijn vak, maar hij is oneerlijk.“ Van de tweede zei men: „Hij is heel eerlijk en zeer bekwaam, maar hij wil niet werken.“ Van de derde zei men: „Hij is heel bekwaam, en men mag hem graag, maar hij is immoreel.“ En hoewel het heerlijk is lof te krijgen moet iedereen maar goed opletten als het verhaal over de *maars* begint. Je kunt een beetje immoreel zijn niet tegen een beetje ijver laten wegvallen, zomin als dat het geval kan zijn met een beetje oneerlijkheid tegen een

beetje bekwaamheid of een beetje ongelof tegen een beetje goede wil. Vorig jaar waren er in de Verenigde Staten meer dan 4.000.000 arrestaties in verband met diefstal van bedragen die hoger lagen dan vijftig dollar. Daarvan waren 777.000 autodiefstallen. Tegenwoordig vervangen vele mensen de Tien Geboden door hun eigen versie van de nieuwe moraal. Er zijn miljoenen atheïsten en elk kwartier wordt er een moord of zelfmoord gepleegd. Deze gematigde code zegt: Gij zult niet doden, tenzij iemand je in de weg staat, of gij zult niet echtbreken, tenzij je je partner erg leuk vindt; of gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben, tenzij je iets beters weet. En er zijn er bij die zover zijn gegaan dat zij zelfs hun eigen, door God gegeven verantwoordelijkheidsgevoel verwerpen. Onlangs vroeg een verslaggever aan een jonge vrouw of zij dacht dat het verkeerd was de Tien Geboden te breken. Ze zei: „Wie ben ik om te zeggen wat goed of slecht is?“ En sommigen zeggen dat het toch niets uitmaakt of je het nu wel of niet doet. Hoe dan ook, in deze tijd heeft de Heer wederom deze grote wetten, welke op de berg Sinai gegeven werden, bekrachtigd en benadrukt. In afdeling 59 van de Leer en Verbonden zegt Hij: „Gij zult niet stelen, noch overspel bedrijven, noch doden, noch iets dergelijks doen.“ (L. en V. 59:6.) Wij doen vele dingen, die „iets dergelijks“ zijn als het breken van de Tien Geboden. Het is gemakkelijk voor halfgelovigen en gemakzuchtigen, zich schuldig te maken aan deze schadelijke zonden van gedeeltelijke toewijding waarbij het zedelijk gedrag in het randgebied ligt en waarbij zo weinig mogelijk gewerkt wordt. Wanneer wij ongehoorzaam en lui zijn, halen wij de consequenties naar ons toe als een grote last, die veel te zwaar is om gedragen te worden. Toen de Tien Geboden op de berg Sinai gegeven werden, was ik daar niet bij, en toch weet ik net zo goed als zij die er wel waren, dat het juist is om God te gehoorzamen en onze ouders te eren. Ik weet dat zij die de



Sabbatdag heiligen, andere mensen zullen zijn dan zij die dat niet doen. Ik weet evenals de mensen bij de Sinaï dat wisten dat het verkeerd is te vloeken, te stelen, te begeren, valse getuigenis af te leggen, te doden, overspel te bedrijven of iets dergelijks te doen.

Bij monde van Maleachi zei de Heer: „Zal een mens God beroven? Maar gij berooft Mij, en zegt: Waarin beroven wij U? In de tienden en het hefoffer. Met een vloek zijt gij vervloekt, omdat gij Mij berooft, zelfs het ganse volk.“ (Mal. 3:8-9.)

Als de mensen in die tijd God bestalen door hun tienden niet te betalen en wij hetzelfde doen, dan bestelen wij God nu ook. En wanneer wij God bestelen, dan bestelen wij ook onszelf. Tenzij wij onze erfenis willen vernietigen, zullen wij een sterke, beschermende railing aan de begrenzing van die enge en nauwe weg, die naar het celestiale koninkrijk leidt, moeten zetten. Ook zouden wij dikke gele strepen moeten verven tussen goed en kwaad en stoptekens bij die doodlopende

straten, waar alle verkeer verboden is, moeten plaatsen.

God heeft Zelf gezegd dat Hij de zonde niet met de geringste mate van toelating kan aanschouwen, en dat geen enkele zonde ooit in Zijn tegenwoordigheid wordt toegelaten. En wanneer wij een verkeerde zienswijze aannemen, een slecht voorbeeld zijn of verkeerde dingen doen, verijdelen wij Zijn bedoelingen. Wij schenden het belangrijke gebod waarin staat „Gij zult geen valse getuigenis geven“, wanneer wij er aanspraak op maken Gods kinderen te zijn, en ons dan gedragen als wezen, zondaars, lafaards en zwakkelingen.

Door ons geboorterecht, onze intelligentie, onze verbonden en onze opdrachten, zijn wij allen speciale getuigen voor God en hebben een aantal belangrijke dingen die wij moeten doen. God is onze eeuwige hemelse Vader. Wij zijn allen Zijn vertegenwoordigers in de grootste familieonderneming waaraan Jezus refereerde toen Hij zei: „... de dingen Mijns Vaders.“ Hij houdt zich bezig met in

de levens van Zijn kinderen integriteit, karakter en eeuwig leven te bouwen. En een van de dingen die wij zeer dikwijls zouden moeten doen is in de Geest voor de Berg Sinaï te gaan staan, terwijl wij de dingen die God zelf verboden heeft overdenken. De nadruk die door een beetje met de vuist op tafel te slaan hierop gelegd wordt, helpt ons met grotere vastberadenheid die dingen uit te sluiten die wij onder geen enkel beding mogen doen. Moge God ons helpen dit te doen, bid ik nederig in de naam van Jezus Christus. Amen.

1 Luther, Maarten — (1483-1546) Duitse monnik; een stichter van het Protestantisme.

Richt uw ogen op de hemel

BISSCHOP JOHN H. VANDENBERG
Presiderend Bisschop

In het boek Job lezen we wat de Heer tot Job zei:

„Gord nu, als een man, uw lenden, zo zal Ik u vragen, en onderricht Mij.

„Waar waart gij, toen Ik de aarde grondde? Geef het te kennen, indien gij kloek van verstand zijt.

„Wie heeft haar maten gezet, want gij weet het; of wie heeft over haar een richtsnoer getrokken?

„Waarop zijn haar grondvesten nedergezonken, of wie heeft haar hoeksteen gelegd?

„Toen de morgensterren te zamen vrolijk zongen, en al de kinderen Gods juichten.“ (Job 38:3-7.)

Wij geloven dat dit stukje bijbeltekst slaat op ons voorbestaan bij God, toen wij ons, in Zijn tegenwoordigheid, verheugden over Zijn plannen om de aarde te scheppen, waarop het mensdom zou wonen. Wij geloven dat wij instemden met het plan dat werd voorlegd, en wij ontvingen het voorrecht voort te gaan op de weg van ons eeuwig bestaan.

William Wordsworth¹ moet diep hebben nagedacht over het mysterie van het leven, hetgeen hem inspireerde tot het schrijven van zijn „Ode on Intimations of Mortality“, waarin hij zegt: „Geboort“ is slechts vergeten en een slapen;

De ziel, verrijzend met ons, des levens ster

Werd elders in 't verleên geschapen,
Afkomstig van heel ver.

Niet geheel als onbekenden,

Evenmin gans zonder iets —

Komen wij uit die heerlijkheid, zo

schoon,

Van God en Vaders woon.

En moeder aard' probeert intens

Dat 't denken van haar jeugdig pleeg-kind, mens,

Vergeet de vroeg're heerlijkheid

En 't vorst'lijk huis van prille kindertijd.“

En verder beschrijft Wordsworth hoe de schaduw van de gevangenis de Knaap gaat omsluiten, hoe de jongen steeds verder bij de dageraad — het oosten — weggaat, maar, daar hij nog steeds een priester van de Natuur is, op zijn weg begeleid wordt door het prachtige visioen. Uiteindelijk aanschouwt hij als volwassen man het gewone daglicht, en moeder Aarde probeert de mens de heerlijkheid die hij heeft gekend, te laten vergeten. (Zie: Een Wonderbaar werk en een wonder blz. 228.)

Henry Ward Beecher² zei eens: „God vraagt geen enkele mens of hij het leven wil aanvaarden. Hij heeft geen keus. Hij moet het aanvaarden. Hij kan alleen kiezen hoe.“ Daaraan zou ik willen toevoegen dat wij ervoor gekozen hebben naar de aarde te komen. God dwingt zijn kinderen niet.

De keuze waarmee wij nu te maken hebben is hoe wij ons leven gaan leiden. Wij hebben de vrije wil om die

keuze te doen, al naar de wijze waarop wij reageren op de omstandigheden die wij in onze levensjaren aantreffen. Wij moeten keuzen doen, aangezien wij zijn omringd door de elementen en hulpbronnen der aarde en door de mensen met wie wij omgaan. Uit de woorden die de profeten tot de atheïsten spraken, doemt deze vraag op: Hoe zullen wij tevoorschijn komen? Zullen wij opstijgen of vallen? Zullen wij het doel van het leven vervullen, of zal het aan ons verspild zijn?

Met het aanvaarden van het leven moeten wij ons instellen op de wereld zoals die is — op de strijd tussen goed en kwaad. Er zijn uiteraard mensen die ons willen laten geloven dat zoiets als goed en kwaad niet bestaat, maar deze opvatting staat pal tegenover de bestaande natuurwet van tegenstellingen, zoals hitte en koude, licht en donker, zwaartekracht en gewichtloosheid, en nog veel meer zulke zaken. Wij moeten onze ogen gebruiken om te kunnen zien, onze oren om te horen en ons verstand om te denken en onze eigen beslissingen te nemen, door in alle dingen die wij horen en zien het kaf van het koren te scheiden, opdat wij te weten kunnen komen of de dingen die wij in ons hart voelen waar zijn volgens de bevestiging van de Heilige Geest.

Geloof in God is een eerste vereiste voor het ontvangen van de invloed van de Heilige Geest. Geloof in God is het fundament van een volledig en gelukkig leven. Zonder dit geloof kan het



leven aan ons verspilld zijn. De bewijzen van het bestaan van God verbreden zich door het ganse heelal.

Abraham Lincoln heeft eens gezegd: „Ik kan me voorstellen dat het mogelijk is dat een mens de aarde bekijkt en atheïst is, maar ik begrijp niet hoe hij omhoog kan blikken naar het uitspanseel en dan kan zeggen dat er geen God is.“ Ik geloof dat ik weet wat Lincoln bedoelde toen hij dit zei.

Enkele jaren geleden nam ik een uitnodiging voor een tochtje voor vaders en zonen aan; de deelnemers beleefde een vermoeiende maar interessante dag toen zij te paard naar een meer in de bergen van de staat Idaho gingen. 's Avonds laat, toen het kampvuur al was uitgegaan en iedereen zich had klaargemaakt om onder de blote hemel te gaan slapen, lag ik op mijn rug omhoog te staren. Het was een maanloze nacht, en ik heb nog nooit zoiets prachtigs gezien. Het uitspanseel wemelde van helder stralende sterren en planeten. Wat voelde ik me klein vergeleken bij dat uitgestrekte uitspanseel! Een gevoel van waardering stroomde door me heen toen ik dacht aan de heerlijkheid Gods, de heerlijkheid van het werk Zijner handen, de aarde, de hemelen, alles geschapen voor één doel — Zijn kinderen, het mensdom. Die ervaring is me bijgebleven. De grootsheid ervan overweldigde mij. Dat doet me denken aan een anekdote die ik eens heb gelezen over de bioloog William Beebe³, die een natuur-

kenner bezocht, die Theodore Roosevelt⁴ heette. Toen hij dit bezoek beschreef, vertelde William Beebe dat de twee mannen elke avond, na een gesprek in het huis van Roosevelt op Sagamore Hill het grasveld opgingen en naar de hemel stonden te staren om te kijken wie het eerst dat vage plekje lichtnevel vlakbij de linker onderhoek van het Grote Vierkant van Pegasus kon bespeuren. Dan vertelde de ene of de andere: „Dat is de spiraalvormige melkweg Andromeda. Die is net zo groot als onze Melkweg. Dat is een van de honderdmiljoen melkwegen. Deze is 750.000 lichtjaren bij ons vandaan. Hij bestaat uit honderdmiljard zonnen, die elk nog groter zijn dan onze zon.“ Na een korte stilte, aldus Beebe, grijnsde Roosevelt dan altijd tegen hem en zei: „Ik geloof dat we nu wel klein genoeg zijn. Laten we maar naar bed gaan.“

Kunt u zich voorstellen hoe Mozes zich moet hebben gevoeld toen hij zei: „Hierdoor weet ik nu, dat de mens niets is, hetgeen ik nimmer had verondersteld“, nadat hij „op een zeer hoge berg was opgenomen, en hij God van aangezicht tot aangezicht zag, en met Hem sprak“? (Moz. 1:10, 1, 2.) In het eerste hoofdstuk van het boek van Mozes lezen wij: „Mozes keek, en aanschouwde de wereld, waarop hij was geschapen; en Mozes zag de wereld en de einden er van, en alle mensenkinderen, die worden en werden geschapen; hierover verbaasde en

verwonderde hij zich zeer.“ (Moz. 1:8.) En toen verscheen Satan, die Mozes verzocht en met luider stemme gebod: „Ik ben de Eniggeborene, aanbid mij.

„En Mozes begon zeer te vrezen; en toen hij begon te vrezen zag hij het bittere der hel. God aanroepende ontving hij echter kracht, en gebod: Ga weg van mij, Satan, want ik wil alleen deze ene God aanbidden, Die de God van heerlijkheid is.

„En nu begon Satan te sidderen, en de aarde beefde; en Mozes . . . riep God aan, en zeide: In de naam van de Eniggeborene, ga weg van hier, Satan.

„En Satan riep met luider stemme . . . en hij ging weg, ja, uit de tegenwoordigheid van Mozes . . .

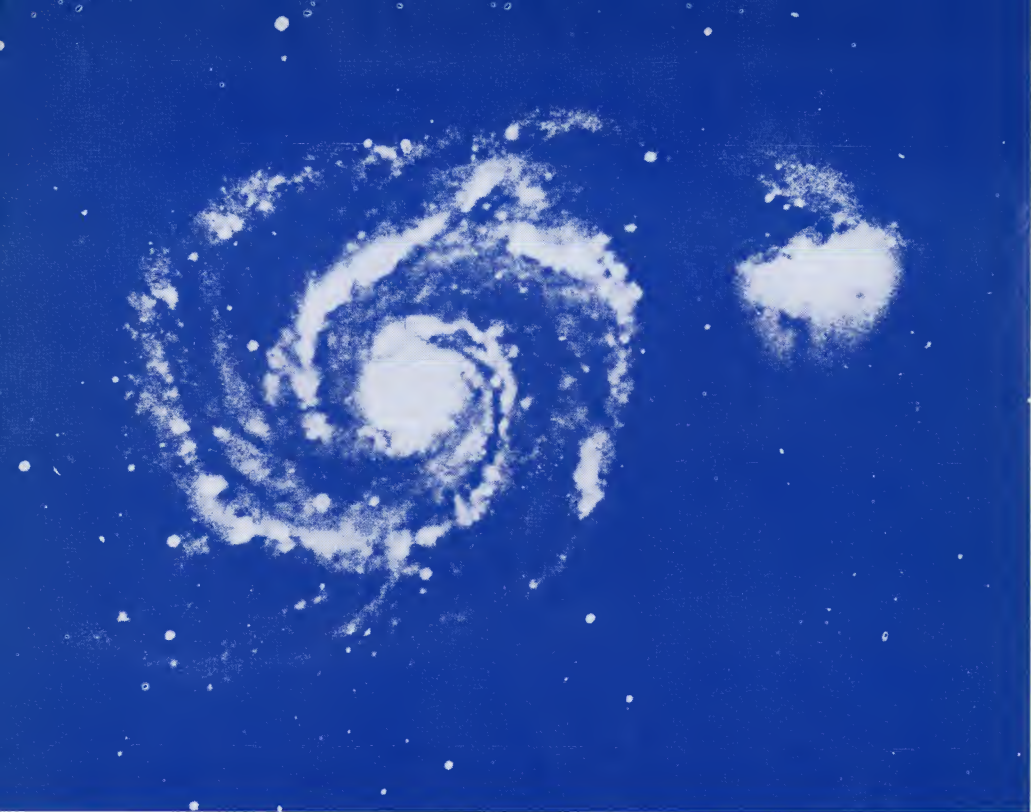
„En toen Satan . . . was (weg)gegaan, geschiedde het, dat Mozes, vervuld van de Heilige Geest, Die getuigenis geeft van de Vader en de Zoon, zijn ogen ten hemel sloeg;

„En de naam van God aanroepende, aanschouwde hij wederom Zijn heerlijkheid, want ze rustte op hem; . . .”

En Mozes aanschouwde de aarde, en eveneens de bewoners ervan, en hij zag vele landen.

„En Mozes riep God aan, en zeide: Zeg mij, bid ik U, waarom deze dingen aldus zijn, en waardoor Gij ze hebt gemaakt?

„En ziet, de heerlijkheid van de Here rustte op Mozes, zodat Mozes in de tegenwoordigheid van God stond, en van aangezicht tot aangezicht met Hem



sprak. En de Here God zeide tot Mozes: Voor Mijn eigen oogmerk heb Ik deze dingen gemaakt . . .

„En door het woord Mijner macht . . . heb Ik ze geschapen . . .

„En ontelbare werelden heb Ik geschapen; en ook deze heb Ik voor Mijn eigen oogmerk geschapen; en Ik schiep ze door de Zoon, Die Mijn Eniggeborene is . . .

„Maar Ik geef u slechts een verslag van deze aarde en van de bewoners er van. Want zie, er zijn vele werelden, die door het woord Mijner macht zijn voorbijgegaan. En er zijn vele werelden, die nu bestaan, en voor de mens

zijn ze ontelbaar; maar bij Mij zijn alle dingen geteld, want ze zijn de Mijne en Ik ken ze.

„En Mozes sprak tot de Here, en zeide: Wees Uw dienstknecht genadig, o God, en vertel mij aangaande deze aarde en de inwoners er van, en eveneens aangaande de hemelen, en dan zal Uw dienstknecht tevreden zijn.

„En de Here God sprak tot Mozes: De hemelen zijn vele, en ze zijn ontelbaar voor de mens; doch bij Mij zijn ze geteld, want ze zijn de Mijne.

„En zoals de éne aarde met haar hemelen zal voorbijgaan, zo zal er een

andere komen; en er is geen einde aan Mijn werken, evenmin aan Mijn woorden.

„Want zie, dit is Mijn werk en Mijn heerlijkheid — de onsterfelijkheid en het eeuwige leven van de mens tot stand te brengen.“ (Moz. 1:19-22, 24-25, 30-33, 35-39.)

Bedenk eens welk een enorme betekenis deze uitspraak heeft. Alle scheppingen van God werden voor dit ene doel tot stand gebracht — de onsterfelijkheid en het eeuwige leven van de mens tot stand te brengen.

Mozes werd zich bewust van de enorme omvang van de schepping en het

doel ervan door voorlichting uit de eerste hand, namelijk door van aangezicht tot aangezicht met God te spreken en door Zijn werken te aanschouwen. Abraham Lincoln bracht zijn opvatting over woorden door te zeggen dat hij niet begreep hoe iemand naar de hemelen kon kijken en kon zeggen dat er geen God is. Ik kreeg een onvergetelijk getuigenis van het werk van Gods handen toen ik daar bij dat meer op mijn rug lag. Ongetwijfeld zullen velen mij kunnen bijvallen aangaande dergelijke ervaringen, want er wordt wel gezegd: „Of we willen of niet, wij moeten onze ogen wel opheffen naar de hemel.“

Toen de Heer tot Mozes sprak, vertelde Hij hem over de schepping van de aarde en over de wijze waarop Hij de mens had geformeerd, en hem opdracht had gegeven zijn kinderen het verschil tussen goed en kwaad te onderwijzen en hun te leren „dat alle mensen, overal, zich moeten bekeren, want anders kunnen zij geenszins het koninkrijk Gods beërven, want niets, dat onrein is, kan daar . . . wonen . . .“
„ . . . Ik geef u een gebod om uw kinderen deze dingen vrijelijk te onderwijzen, zeggende:

„Dat tengevolge van overtreding de val komt, welke val de dood brengt, en daar gij door water, bloed en de geest in de wereld, die Ik heb gemaakt, werd geboren, en aldus van stof tot een levende ziel werd, moet gij eveneens in het koninkrijk des hemels worden wedergeboren uit water en uit de Geest, en door bloed gereinigd, namelijk door het bloed van Mijn Eniggeborene, opdat gij van alle zonde moogt worden geheiligd, en gij u in deze wereld in de woorden des eeuwigen levens, en in de toekomstende wereld in het eeuwige leven moogt verheugen, ja, in onvergankelijke heerlijkheid;

„Want door het water onderhoudt gij het gebod, door de Geest wordt gij gerechtavaardigd, en door het bloed wordt gij geheiligd;

„Daarom wordt Hij gegeven om in u te verblijven; het getuigenis des hemels; de Trooster; de vreedzame dingen van onvergankelijke heerlijkheid; de waar-

heid van alle dingen; dat, wat alle dingen bezielt, hetgeen alle dingen levend maakt; dat, wat alle dingen weet, en alle macht heeft naar de wijsheid, barmhartigheid, waarheid, gerechtigheid en het oordeel.

„En nu, zie, Ik zeg tot u: Dit is het plan van zaligheid, bestemd voor alle mensen door het bloed van Mijn Eniggeborene, Die in het midden des tijds zal komen.“ (Moz. 6:57-62.)

En daarom is de schepping van de wereld, het plan van zaligheid — dit alles — voor ons. Het betaamt alle ouders hiervan te weten, opdat zij zullen beantwoorden aan de wensen van het kind, die door Mamie Gene Cole zo treffend onder woorden zijn gebracht in haar gedicht „De smeebede van het kind“:

„Ik ben het kind.

De hele wereld verbeidt mijn komst.

De ganse aarde kijkt aandachtig toe om te zien wat er van mij zal worden.

De beschaving ligt in de waagschaal, Want wat Ik ben, zal morgen deze wereld zijn.

Ik ben het kind.

Ik ben gekomen in uw wereld, waarvan ik in 't geheel niets weet.

Waarom ik ben gekomen weet ik niet; En hoe ik ben gekomen weet ik niet; Nieuwsgierig ben ik, en geïnteresseerd.

Ik ben het kind.

U houdt mijn toekomst in uw hand.

In grote lijnen bepaalt u of ik straks slaag of faal.

Geef mij, smee ik u, de dingen die 't geluk bepalen.

Leer mij, smee ik u, deze wereld tot een zegen te zijn.“

Wat is het voor een vader en moeder een enorme verantwoordelijkheid aan deze smeebede van hun kind te voldoen: „Geef mij, smee ik u, de dingen die 't geluk bepalen.“ Het eerste waaraan wij in dit verband denken is, dat wij niet iets kunnen geven dat wij zelf niet hebben. Hebben wij, ouders, de dingen die voor het geluk bepalend zijn, en waarvan de basis het begrip van Gods plan is zoals dat aan Mozes werd geopenbaard? En probeert u in overeenstemming met het plan te leven?

Ziet u uzelf als een gelukkig mens? Een jongeman maakte eens een lijst van de dingen die iemand volgens hem gelukkig moesten maken. Op die lijst stonden onder andere rijkdom, roem, eer, succes en liefde. Het was een zeer lange lijst, en hij dacht dat hij alles wel had genoemd; maar toen hij de lijst vol trots aan een oudere vriend liet zien, kreeg hij te horen: „Het allerbelangrijkste heb je niet genoemd — gemoedsrust.“ De jongeman zei dat hij toen nog niet kon begrijpen hoezeer zijn vriend het bij het rechte eind had. Gemoedsrust, een zuiver geweten, noemde president David O. McKay de eerste voorwaarde voor geluk. Hij zei: „Het is heerlijk 's avonds naar bed te kunnen gaan met een zuiver geweten, wetende dat u uw best hebt gedaan niemand te beledigen en dat u niemand hebt gekwetst . . . Deze en ontelbare andere deugden en voorwaarden zijn alomtegenwoordig in het Evangelie van Jezus Christus.“ (*Man May Know for Himself* [Deseret Book Co., 1967], blz. 458.)

Nog een aantal voorwaarden die gelden voor gelukkig zijn, zijn de capaciteit om te kunnen volgen wat bij uw weten waar is, uw lusten en hartstochten te kunnen beheersen, uw eigen beslissingen te kunnen nemen, op niemand jaloers te zijn, in gebed met God te kunnen spreken, vrij te zijn van banden en uw eigen meester te zijn. Het tweede dat het kind zijn ouders smeeke — leer mij deze wereld tot een zegen te zijn — gaat gepaard aan geluk, want het vraagt daden van het individu in de vorm van dienstbaarheid, van totaal opgaan in hulp aan de medemens.

U heeft vast wel eens horen zeggen dat ieder van ons of deel uitmaakt van een probleem, of deel uitmaakt van de oplossing, met dien verstande dat deze wereld vol problemen is. Als u deel uitmaakt van de oplossing, bent u de wereld tot een zegen en kunt u uw kinderen leren in uw voetsporen te treden. Zij die de wereld tot een zegen zijn proberen deze dingen te doen: (1) de helpende hand toesteken, (2) zich onthouden van het aantasten van

(wordt vervolgd op blz 392)



OUDERLING
DELBERT L. STAPLEY
 van de Raad der Twaalven

Na de algemene conferentie in april van dit jaar, schreef een vroom en oprecht christen: „God zegene u en uw prachtige werk. Ik bid dat de Satan buiten uw Kerk gehouden kan worden, want wij zijn er niet in geslaagd hem buiten de onze te houden.”

Jammer genoeg zijn wij er niet in geslaagd de Satan buiten onze — of beter gezegd — buiten de Kerk van de Heer de houden. Niet allen van ons hebben zich door een rechtvaardig leven beschermd tegen de macht van Satan en zijn legers.

Ik getuig met geheel mijn hart dat de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen het laatste bolwerk is voor alles wat fatsoenlijk, geestelijk, de moeite waard en goed

is in het leven. Wij hebben als leden van deze Kerk de plicht om door ons voorbeeld en goede werken te bewijzen dat deze bewering waar is.

De Heer heeft Zijn kinderen in deze laatste dagen gewaarschuwd dat Satan macht zal hebben over zijn eigen gebied. (Zie L. en V. 1:35.) Deze toestand bestaat vandaag, zoals blijkt uit het toenemende aantal moorden, uit de losbandigheid en zedelijke overtredingen. Alle normen die in het verleden zo heilig waren, brokkelen af onder de druk van de goddeloosheid van agnostische, atheïstische, revolutionaire en radicale groepen. Mensen met kwade bedoelingen behalen financieel voordeel uit de handel in drugs, en alcohol, uit prostitutie, pornografie en intriges, en bekommeren zich niet om de vernietiging van de moraal, de ethische en geestelijke waarden van

het leven. Voor de mensen is de enige manier om Satan te binden, dat zij zijn verzoecking en verlokkingen om kwaad te doen, weerstaan, en oprecht en behoedzaam voor de Heer wandelen. (Zie 1 Tim. 6:5-7.)

Satan en zijn volgelingen loeren voortdurend op zwakke plekken in de wapenrusting van onze geestelijke bescherming, en als deze gevonden worden, wordt daar alle druk en strategie op uitgeoefend om onze ziel te infiltreren en ons te vernietigen.

Wanneer de overtredingen van de mensen voortdurend toenemen en de wereld baadt in zonden, zullen de oordelen Gods zeer zeker in sterke mate uitgestort worden over de goddelozen der aarde. Onze enige hoop op hemelse bescherming ligt in het vestigen van gerechtigheid en nederigheid, overal, in de harten der mensen. De Heer

Onze verantwoordelijkheid: De wereld redden

heeft beloofd dat Hij macht zal hebben over Zijn heiligen en in hun midden zal regeren. Er is werkelijk moed en vastberadenheid voor nodig om een heilig leven te leiden.

Geen enkel lid dat het woord Gods bezit en begrijpt, hoeft zich over te geven aan de verlokkingen van het kwaad. Wij krijgen het juiste onderlicht, maar we leven niet allemaal zoals wij horen te leven. Hoevelen van ons halen niet, doordat zij nalaten de geboden van God te onderhouden, de duivel binnen in ons leven, in onze gezinnen, in de tempels van God, in de avondmaalsvergadering en andere kerkelijke vergaderingen? Wij hebben de Schriften voor ons liggen en de levens-orakelen van God onder ons, die ons gedurende ons gehele leven leiden bij al onze bezigheden. De Heer verwacht van ons dat wij anders zijn dan de mensen van de wereld. Wij behoren een bijzonder volk voor Hem te zijn; wij moeten echter door onze houding en ons gedrag, en door gehoorzaamheid aan Zijn geboden, bewijzen dat wij dat zijn.

Nog niet zo lang geleden vergaderde een leider van de padvinderij die nationale onderscheidingen had en geen lid was van de Kerk, met een groep padvindsters van de Kerk. Hij maakte ze een compliment over de schitterende wijze waarop de Kerk het padvindersprogramma gebruikt had tot nut van de jongens. In zijn toespraak verklaarde hij het volgende: "... Ik geloof dat de Kerk de wereld zal redden... Dit is een stoutmoedige bewering... maar ze is waar, en ik hoop dat u zich altijd bewust zult zijn van uw verantwoordelijkheid."

Ik heb deze vriend geschreven en toestemming gevraagd om zijn ver-

klaring te gebruiken. In antwoord op mijn verzoek zei hij: „Het is mij hoogst aangenaam te kunnen zeggen dat ik niet van gedachten veranderd ben over mijn bewering waaraan u in uw brief refereert. In feite zou ik er trots op zijn als u deze zou willen gebruiken waar dit maar mogelijk is. U en uw medewerkers doen een prachtig werk. Houd het zo."

Wat een geweldige en hoogstaande mening heeft deze vriend van de Kerk en zijn leden!

Ik geloof dat de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen de wereld kan redden indien haar leden willen leven zoals het heiligen van God betaamt. Elke keer dat wij nalaten de beginselen van het Evangelie na te leven, let iemand op ons gedrag en vormt hij zich een ongunstig oordeel over ons en de geestelijke waarden van de Kerk. Onze getrouwheid geeft betekenis aan de leringen die wij onderwijzen. De Heiland legde de nadruk op deze verklaring door te zeggen: „Laat uw licht alsoz schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken mogen zien, en uw Vader, Die in de hemelen is, verheerlijken." (Mt. 5:16.)

De wereld redden is een grote verantwoordelijkheid. Deze verantwoordelijkheid rust niet alleen op de leiders van de Kerk, maar ook op de leden. Het ware Evangelie van Christus is de hoop van de wereld. Het is het enige stelsel dat de ethnische en nationale groepen zal verenigen en de barricades zal afbreken die de mensheid vandaag verdelen. De geschiedenis heeft bewezen dat de mens God, of Zijn Zoon, onze Heiland, niet kan verzoeken en dan leven in vrede en zekerheid. Geen individu of volk kan op-

staan tegen de geboden van God en in harmonie met Hem zijn. Vandaag is er op vele plaatsen in de wereld openlijke opstand tegen de gevestigde orde van fatsoen en gehoorzaamheid aan de wetten van God en de mensen.

Wat doen wij als leden van de Kerk om de wereld te redden? Allereerst moeten wij de geboden naleven. We moeten eerlijk zijn tegenover onszelf en anderen. Wij moeten een zuivere moraal hebben en er geen dubbele moraal op na houden. Wij moeten niet twee persoonlijkheden zijn — een voor zondag en een voor de andere zes dagen van de week.

Iemand die zich kort geleden tot de Kerk heeft bekeerd, schreef een brief waarin hij verklaarde dat hij de mormonse godsdienst „een frisse bries" vond en gaf acht redenen op waarom hij zijn vroegere kerk had verlaten en zich had aangesloten bij de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Ik zal ze opnoemen en op elk punt in het kort commentaar geven.

1. Gezond gezinsleven. Het gezin bepaalt onze gedragingen en doelen in hogere mate dan vrienden of gezelschap, scholen of hoger onderwijs, zaken of het leven in de maatschappij. Het is de eerste grote opleidingsbasis van de jeugd. U zult bemerken dat in een ideaal gezin van heiligen der Laatste dagen hoogstaande normen met vertrouwen, vrede, kameraadschap en blijdschap worden gehandhaafd.

2. Zelfvertrouwen en verantwoordelijkheid. Aan alle leden van de Kerk wordt van de wieg tot het graf zelfvertrouwen en verantwoordelijkheid onderwezen. Het eeuwige leven bereiken is een persoonlijke verplichting.

3. Morele en lichamelijke discipline.

Apostel Paulus raadde de heiligen in Galatië aan: „De werken des vleses nu zijn openbaar; welke zijn overspel, hoererij, onreinigheid, ontuchtigheid, ... moord, dronkenschap. . . Maar de vrucht des Geestes is liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, geloof." (Gal. 5:19, 21-22.)

President David O. McKay heeft ons altijd geleerd dat bij de beheersing van de moraal zelfbeking, zelfdiscipline en zelfbestuur aanwezig moeten zijn.

President Joseph F. Smith heeft gezegd: „Geen mens is veilig tenzij hij de baas is over zichzelf, en er is geen tiran zo meedogenloos of meer te vrezen dan een onbeheerste eetlust of passie. (Gospel Doctrine [Bookcraft, 1939], blz. 247.)

De Heiland waarschuwde: „Waakt en bidt, opdat gij niet in verzoeking komt; de geest is wel gewillig, maar het vlees is zwak." (Mt. 26:41.)

4. Gehoorzaamheid van de kinderen aan de ouders. Apostel Paulus raadde de jeugd van Efeze aan: „Gij kinderen, zijt uw ouderen gehoorzaam in den Heere; want dat is recht. Eert uw vader en moeder (hetwelk het eerste gebod is met een belofte), opdat het u welga, en dat gij lang leeft op de aarde." (Ef. 6:1-3.)

Ook tegen de Hebreeuwse heiligen zei hij van Christus: „Hoewel Hij de Zoon was, nochtans gehoorzaamheid geleerd heeft, uit hetgeen Hij heeft geleden." (Heb. 5:8.)

Gehoorzaamheid gaat verder dan die aan aardse ouders. Het verplicht ons allemaal, als kinderen van onze Vader in de hemel, om Zijn wetten en geboden te gehoorzamen.

5. Het streven naar volmaking en uitmuntendheid in alle dingen. Het Evangelie is er om de heiligen te vervolmaken. De Heiland gaf de raad: „Weest dan gijlieden volmaakt, gelijk uw Vader Die in de hemelen is, volmaakt is." (Mt. 5:48.)

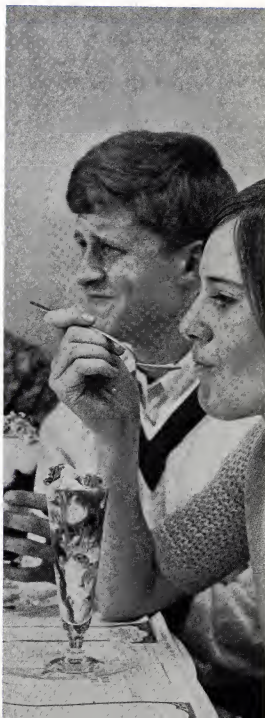
Jezus stelde Zijn discipelen deze vraag: „... Welke soort mensen behoort gij daarom te zijn? ..." Hij beantwoordde zelf Zijn vraag door te zeggen: „... Voorwaar zeg Ik u: zoals



Ik ben. (III Ne. 27:27. Cursivering toegevoegd.) Hij leefde zo volmaakt dat Hij Zijn volgelingen uitdaagde „volgt Mij, en doet de dingen die gij Mij hebt zien doen." (II Ne. 31:12.)

6. Kuisheid en de heiligheid van het huwelijkverband. Het was hartverwarmend over de nieuwe Miss Amerika, Laura Lea Shaefer, te lezen, die moedig de vragen beantwoordde welke haar op haar eerste officiële persconferentie werden gesteld. Ze zei dat ze niet geloofde in sex voor het huwelijk en er ook tegen was. Zij was van mening dat het gebruik van marihuana leidt tot het gebruik van hard drugs en dat abortus onwettig behoorde te zijn. Ze vertelde verder: „Ik ben geen typische middelbare scholiere, maar ik voel dat ik gelijk heb en de meerderheid van de jonge mensen denkt er net zo over." Wat zijn haar persoonlijke gedragsnormen een prachtig voorbeeld voor de jeugd van Amerika.

Ontrouw is een inbreuk op het huwelijksverband en heeft dikwijls echtscheiding tot gevolg. Deze ondermijnt de geborgenheid van de kinderen, leidt ze veelvuldig tot het gebruiken van drugs en tot immoraliteit en andere zondige praktijken, en is er ook de



oorzaak van dat ze zich terugtrekken uit de Kerk en de activiteiten die eraan verbonden zijn. Indien alle echtparen hun huwelijksverbanden trouw zouden blijven, zouden er vandaag minder problemen in de wereld zijn. De kinderen zouden vanzelfsprekend verwachten dat hun huwelijk geheiligd en vast zou zijn, indien hun ouders het voorbeeld zouden geven van liefde en vertrouwen, en zich zouden instellen op eeuwige idealen voor het gezin.

7. Hoge graad van ontwikkeling. Ons wordt geleerd: "De heerlijkheid Gods is intelligentie, of met andere woorden, licht en waarheid." (L. en V. 93:36.) De Heer raadde aan: "En omdat niet allen geloof hebben, moet gij ijverig woorden van wijsheid zoeken en deze elkander onderwijzen; ja, put woorden van wijsheid uit de beste boeken; zoekt wetenschap, ja, door studie alsmede door geloof." (L. en V. 88:118.)

der belangrijk", zei dit pas bekeerde lid, "het gezonde verstand". Gezond verstand duidt op bekwaamheid zonder wereldwijdsheid of speciale kennis. Het is gewoon een goed, gezond en praktisch inzicht. Alle mensen worden geboren met een zekere mate van gezond verstand. De kwestie is dat het moet worden gebruikt, dat men alles goed overdenkt in plaats van overijld te handelen.

Deze acht veelbetekenende en belangrijke redenen zijn voor ons allen goede punten om te onthouden en in ons leven toe te passen.

Het Evangelie kan de mens alleen ertoe inspireren de kerkelijke normen van zedelijk en geestelijk gedrag na te leven. Wij offeren niets op wanneer wij de wegen van de wereld verlaten en getrouw de geboden van God onderhouden. Want dergelijke verdienstelijkheden in het sterfelijk leven geven ons, nadat wij dit leven hebben verlaten, recht op de celestiale woningen van onze hemelse Vader. Wat zou een heerlijker, een meer bevredigende beloning kunnen zijn?

De profeet Lehi, die gewaarschuwd was dat Jeruzalem verwoest zou worden, verliet met zijn familie en een paar anderen deze heilige stad. Nadat zij drie dagen in de wildernis hadden gereisd, sloeg hij zijn tent op in een dal aan de oever van een stromende rivier, (zie I Ne. 2:6) die uitmondde in de Rode Zee. Onderweg had Lehi vele ernstige problemen met zijn oudste twee zonen, die vaak opstandig waren. Kijkend naar de stromende rivier kwam hij onder de indruk en zei tegen zijn oudste zoon, Laman: "Dat gij toch gelijik deze rivier mocht zijn, immer uitlopende in de wateren van alle gerechtigheid!" (I Ne. 2:9.)

Vele rivieren ontspringen uit bronnen met zuiver, kristalhelder water dat van de berghelling afstroomt. Terwijl het water zijn weg baant naar de zee, zijn er zijrivieren die zich bij de stroom voegen. Sommige van deze zijrivieren zijn verontreinigd en bezoedelen de hoofdrivier die helder was bij de bron. Tegen de tijd dat de rivier de zee bereikt, is de gehele rivier verontreinigd. Wat lijkt deze symbolische voorstel-

ling op het leven! De Heer heeft gepenbaard: "Iedere menselijke geest was in den beginne onschuldig; en omdat God de mens van de val heeft verlost, werd de mens wederom, in zijn kinderlijke staat, onschuldig voor God." (L. en V. 93:38.) Als wij deze verklaring in onze gedachten houden, kunnen wij begrijpen waarom de Heiland zei: "Indien gij u niet verandert, en wordt gelijk de kinderens, zo zult gij in het Koninkrijk der hemelen geenszins ingaan." (Mt. 18:3.)

Wanneer een kind de jaren van verantwoordelijkheid bereikt, waarschuwt de Heer: "En de boze komt, en neemt door ongehoorzaamheid en wegens de overlevering hunner vaders, licht en waarheid van de mensenkinderen weg." (L. en V. 93:39.)

Van deze openbaring leren wij, dat aan het begin van het sterfelijk leven de gehele mensheid onschuldig is voor God en daarom gelijk is aan de rivier, zuiver en onbedorven. Zoals de verontreinigde zijrivieren de hoofdrivier binnenkomen, zo wordt ook ons leven verontreinigd wanneer wij toestaan dat stromen kwaad en goddeloosheid bij ons binnenkomen. Op deze kwade zijrivieren dienen wij te letten, en wij moeten ons ertegen versterken. Goddeloosheid bracht nimmer geluk, integendeel, ze deprimeert; ze verwoest het geweten en uiteindelijk het geestelijk leven van de persoon die geregeld zondigt. Een kind dat niet goed wordt onderricht en niet goed wordt opgevoed door zijn ouders, is voorbestemd om aan de verleidingen van het kwaad te bezwijken en daardoor zijn leven te bezoedelen en te ruïneren, zowel nu als in alle eeuwigheid. Laten wij goed onthouden dat niets dat onrein is de tegenwoordigheid van God kan binnengaan. Men wint er niets mee als men het pad van het kwaad volgt. Hoe vroeger in het leven wij deze les leren, des te meer vruchten zal ons leven dragen en zullen wij in ons leven ervoor beloond worden. Het is mijn oprecht gebed dat wij allen standvastig en onwrikbaar zullen zijn in het onderhouden van de geboden Gods en zodoende de Satan buiten de Kerk zullen houden.

Ons wordt geleerd: "Welk grondbeginsel van ontwikkeling wij in dit leven ook zullen verwerven, in de opstanding zal dit met ons verrijzen. En indien een persoon in dit leven door zijn ijver en gehoorzaamheid meer kennis en ontwikkeling verwerft dan een ander, zal hij in de toekomstige wereld zo veel verder vooruit zijn." (L. en V. 130:18, 19.)

8. En tenslotte, maar daarom niet min-



Als wij ons streven hierop richten, zullen wij waardige voorbeelden zijn van de dingen die wij onderrichten. Wij zijn dan serieus bezig onze kennis van het Evangelie met onze vrienden en medewerkers te delen en te getuigen van de goddelijkheid van het werk waarin wij betrokken zijn. Moge God ons zegenen, bid ik in naam van Jezus Christus. Amen. ○

(vervolg van blz 387)

de rechten van anderen, (3) Gods wetten en de wetten van het land gehoorzamen, (4) pal staan voor het recht en strijden tegen het kwaad, en (5) de waarheid bekendmaken aan andere mensen, daarbij bedenkend, en goed bedenkend, dat het grootste geschenk van God Zijn plan van zaligheid is. Dat wij ons leven en het leven van

onze kinderen in deze richting mogen leiden, bid ik nederig in de naam van Jezus Christus. Amen.

- 1 Wordsworth, William — (1770-1850) Engels dichter.
- 2 Beecher, Henry Ward — (1813-1887) Amerikaans protestants geestelijke en uitgever.
- 3 Beebe, William — (1877-1962) Amerikaans bioloog en schrijver.
- 4 Roosevelt, Theodore — (1858-1919) 26ste president van de Verenigde Staten van Amerika van 1901 tot 1909.

(vervolg van blz 374)

de *kwantiteit* van de studietijd te vergroten betekent nog niet dat men een betere *kwaliteit* studietijd krijgt; integendeel, bij het studeren op zondag is de student geneigd de helderheid en de snelheid van het denkvermogen te verliezen, en hij heeft tevens het gevoel dat hij de daadwerkelijke hulp van de Heer, die hij bij zijn studie zo nodig heeft, mist. Maar als hij op de sabbat deelneemt aan de vrede-schenkende en vernieuwende Geest des Heren, zullen over het algemeen de innerlijke obstakels die de oorzaak van ondoelmatige studie kunnen zijn — zoals

rusteloosheid en uitstel en schuldgevoelens gedurende de rest van de week tot een minimum gehouden worden.

„Gedenkt den sabbatdag, dat gij dien heiligt.“ Het is door het brengen van offers dat iets heilig wordt. In dit geval offert de student zijn zondag op aan de Heer, waarbij hij activiteiten nalaat die op zichzelf geenszins verkeerd zijn, opdat hij gedurende de komende dagen een deel van de heiligheid van die dag met zich mee zal dragen.

Terry Warner
assistent-hoogleraar filosofie,
hoofd van het ereprogramma,
Brigham Young University.

Op zondag, 2 juli, om ongeveer 21.20 uur 's avonds, is president Joseph Fielding Smith overleden ten huize van zijn schoonzoon, ouderling Bruce R. McConkie. Volgens de woorden van ouderling McConkie: „Zijn overlijden was net zo zacht en gemakkelijk, kalm en vredig, alsof hij in slaap was gevallen, hetgeen inderdaad het geval was; het ging met hem, zoals met iemand uit oude tijden, van wie Jezus zei: „Lazarus slaapt.“ Hij overleed in dezelfde stoel waarin zijn geliefde Jessie had gezeten bijna op de dag af elf maanden geleden, toen zij eenzelfde oproep beantwoordde.“

Wij zullen president Smith ten zeerste missen, want zijn leven was een leven van toewijding, dienstbaarheid en voorbeeld. Maar, volgens de woorden van president N. Eldon Tanner: „Dit is geen tijd voor droefheid, maar een tijd voor vreugde, omdat wij het voordeel van zijn leven en zijn aanwezigheid hebben gehad, en in de wetenschap dat hij gegaan is naar de grote beloning, waarvoor hij zo goed was voorbereid.“

De begrafenisdiensten voor president Smith zijn gehouden op donderdag 6 juli, waarna zijn lichaam ter ruste werd gelegd op het kerkhof van Salt Lake City. President Smith was geboren op 19 juli 1876, als zoon van Julina Lambson Smith en Joseph F. Smith, zesde president van de Kerk en zoon van Hyrum Smith, broer van de profeet Joseph Smith. Hij werd tot apostel geordend in 1910, op de leeftijd van 33 jaar. Hij werd president van de Kerk op 23 januari, 1972.

Op vrijdag 7 juli, werd president Harold B. Lee in de tempel te Salt Lake City geordend en aangesteld als elfde president van de Kerk. De ordening volgde op een vergadering van de Raad van Twaalven, die de leidende autoriteit van de Kerk was geweest na de dood van president Smith. President Lee benoemde president N. Eldon Tanner tot zijn eerste raadgever en ouderling Marion G. Romney van de Raad van Twaalven tot zijn tweede raadgever. President Spencer W. Kimball werd benoemd tot president van de Raad van Twaalven.

ZHV -conferentie 1972

Donderdag, 8 juni 1972, werd in het kerkgebouw in Utrecht de jaarlijkse vergadering van de Zustershulpvereniging van de Nederlandse Zending gehouden

Uit alle delen van de zending waren de zusters naar Utrecht gekomen om met elkaar uiting te geven aan hun dankbaarheid voor deze vereniging, die hen in staat stelt hun talenten te ontwikkelen en hun kennis aangaande vele belangrijke onderwerpen te vergroten.

De conferentie stond onder leiding van zuster E. J. Hulleman, de nieuwe ZHV-presidente van de Nederlandse Zending.

De zusters waren dankbaar dat president en zuster Pinegar aanwezig waren en tot hen spraken.

Ook werd het bijzonder gewaardeerd, dat het voltallige ZHV-bestuur van de Hollandse Ring aanwezig was.

In de namiddag van de conferentie werd de uitslag bekend gemaakt van de gedichtenwedstrijd.

Eerste-prijs-winnares was zuster R. Curias van de gemeente Brussel. Haar gedicht „Datgene“ zal in *De Ster* worden opgenomen.

Het was een heel opbouwende en gezellige bijeenkomst.

Op de foto's ziet U zuster Pinegar tijdens haar toespraak, met aan haar zijde zuster B. de Jager die voor haar vertaalde; het ZHV-koor van de gemeente Amersfoort en een overzicht van de bijeenkomst.



Tijdens de reünie voor zendelingen uit Nederland in april j. l. werd in Salt Lake City deze foto gemaakt, die wij gaarne afdrucken in De Ster als ere-salut aan vijf zendings-presidenten en hun vrouwen.

Van links naar rechts de zusters:
Van Dam, Curtis, Sperry en
Dalebout en de presidenten:
Van Dam, Volker, Curtis,
Sperry en Dalebout.



TERUGGEKEERD VAN ZENDING

Begin mei 1972 is Anneke Last uit Alkmaar teruggekeerd van zending. Speciaal voor de lezers van De Ster schreef zij de volgende brief:

Hallo, ik ben weer terug van wegge-weest!

In november 1970 vertrok ik namelijk naar Noord-Duitsland om een full-time-zending te volbrengen. En ik heb het nu volbracht!!

M'n eerste werkplaats was Hamburg; daar bleef ik 5½ maand. In deze tijd heb ik veel moeten leren, ten eerste de taal en alle discussies, wat een hele kluit was!

Het was een fijne tijd daar; we hebben met veel mensen over het Evangelie kunnen spreken. Toen werd ik overgeplaatst naar Hannover. Daar vonden we onze „golden“ onderzoekster. We gaven haar vier discussies in anderhalve week. Ze werd in oktober 1971 gedoopt. Ik was onder-

tussen weer overgeplaatst naar Kiel, maar door haar brieven ontving ik ook de vreugde die zij door het Evangelie gevonden had, en dat is een meesterlijk gevoel.

In Kiel bleef ik maar drie maanden en toen ging ik weer terug naar Hannover. Daar hebben we met veel moeite en geduld een vrouw en drie kinderen naar de „waterkant“ gebracht.

Het is zo fijn mensen het Evangelie te geven en te zien dat ze stap voor stap groeien, en hun getuigenissen te horen.

Nu zit ik weer thuis en denk vaak terug aan deze tijd, die moeilijk en leerzaam, maar zeer waardevol was. Ik zou willen roepen: Gaat op zending en ondervindt al deze dingen die met geen pen te beschrijven zijn!! Ik ben dankbaar voor deze tijd waarin m'n getuigenis zo sterk geworden is.

Anneke Last

GEBEURTENISSEN IN DE NEDERLANSE ZENDING EN DE HOLLANDSE RING

GEDOOPT IN DE NEDERLANDSE ZENDING

Brussel

Beinsberger-van der Donck,
Maria Elisabeth Josephina 29 mei 1972
Cailliau, Johanna 19 mei 1972
Moens, Roeland 19 mei 1972
Smets, Annie Marie Jeanne Jenne 29 mei 1972

Haarlem

van Beukering, Jetty 18 mei 1972

Groningen

van der Ploeg-Gelderman, Geesje 5 mei 1972

Heerlen

Lataster, Matthys Joseph 9 juni 1972

Nijmegen

Herrewijnen, Dirk Arie 11 mei 1972
Herrewijnen-de Haen,
Johanna Hendrina Maria 11 mei 1972

GEDOOPT IN DE HOLLANDSE RING

Amsterdam

Ackers-Sapper, Martha 28 mei 1972
van den Broek, Leendert John Godfrey 28 mei 1972
Jonker, Gepke 28 mei 1972
Brongers, Trijntje 28 mei 1972
Engels-Bierenbroodspot, Neeltje 28 apr 1972

Wouters-de Steur,
Engelbertha Clara Ellen 29 feb 1972

Den Haag

Breetveld, Antonie Dirk 1 juni 1972
Lelie, Françoise E.G.E. 20 apr 1972
Mink, Marel 18 mei 1972

Leiden

Diender, Barend 17 feb 1972
de Graaf-Linnartz, Elisabeth 8 juni 1972
Matla, Emil 11 mei 1972

Delft

Brouwer, Wessel 1 juni 1972
Schenkels, Caroline 4 mei 1972

Rotterdam-Zuid

Blokpoel, Engelfriede 26 mei 1972
Niessink, Wilhemina 26 mei 1972
Niessink, Albertus Hermanus 26 mei 1972
Niessink, Johanna Hendrika Anthonia 26 mei 1972
Niessink, Teddy Louise 26 mei 1972

Rotterdam-Noord

Sigmond, Claudia 25 apr 1972
Stam, Erik Jan 20 aug 1971

Schiedam-Vlaardingen

van Rangelrooy-Jongejans,
Maria Everdina 22 juni 1972

VERHOOGING EN ORDENING IN HET PRIESTERSCHAP

Apeldoorn

Feith, Evert Willem 16 apr 1972, ouderling
Vels, Jan Willem 16 apr 1972, ouderling

Eindhoven

Bots, Andreas 4 juni 1972, priester
Mollemans,
Johannus Theodorus Maria 23 apr 1972, leraar

Haarlem

Herrebrugh,
Andries Michiel Christiaan 30 apr 1972, ouderling

Harlingen

Schaap, Albert 9 apr 1972, priester
de Vries, Jacob 5 mrt 1972, leraar
de Vries, Jacob 9 apr 1972, priester

Heerlen

George, David H. 16 apr 1972, ouderling
Verboeket, Leo J. M. 5 mrt 1972, priester

Hengelo

Stykel, Jan 16 apr 1972, ouderling

Amsterdam

Boom, Ernst 21 mei 1972, priester
Fraterman, Martin 26 dec 1971, leraar
Halmeijer, Bob J. 4 juni 1972, priester
de Haan, Andries L. 14 mei 1972, diaken
de Haan, Jan Johannes 30 jan 1972, leraar
van Langen, Cornelis N.J. 19 mrt 1972, priester
Mourik, Cornelis Frans 12 mrt 1972, priester
Schouten, George 19 mrt 1972, priester
Vink, Charles M. 20 feb 1972, hogepriester

Den Haag

Beute, Armand M.E. 26 mrt 1972, leraar
Beute, Michael A.P. 16 apr 1972, ouderling
Hage, Alexander K.M. 16 apr 1972, hogepriester
Navarro, Peter M. 14 mei 1972, leraar
Mulder, Joop 6 mei 1972, ouderling

Rotterdam-Noord

Noot, Hans 14 mei 1972, priester
Schiedam-Vlaardingen
Jongste, Willem 23 apr 1972, diaken

GEHUWD

Den Haag

Thyssen, Metje en Mulder, Joop 28 mrt 1972
van Dijk, Herma C. en Friederichs,
Petrus A. 29 apr 1972
van Staveren, Martina M. en v. d. Donk,
Robert M. 3 juni 1972

OVERLEDEN

Delft

Dekker, Bastiaan 25 mei 1972

Groningen

Croese-Renkema, Johanna Maria Adriana 11 mrt 1972

